І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
'Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 184. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го ЖОВТНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 4, 1966 No. 184. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 3 жовтня 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ОГОЛОСИВ день 19-го жовтня Національним Днем Молитви. Президент згадує в своїй проклямації, що населення цієї країни вже молиться про те, щоб скінчилася війна у В'єтнамі. Цю проклямацію видав Президент згідно з резолюцією Конґресу. В проклямації цитується слова з Другої Інавґураційної Промови президента Лінкольна і зазначується, що ця країна знову змушена вести війну, яка випробовує її волю. В проклямації читається: „Молимося про кінець цієї боротьби, про час загоювати рани, коли всі ми й інші держави зможуть звернути свої руки до праці і відбудови, до науки і допомоги".

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ВЕСТИМЕ виборчу кампанію тільки в кількох стратегічно важливих для партії місцях, бо він має зайнятий майже цілий жовтень важливими справами. При кінці жовтня має їхати на конференцію азійських держав у Манілі на Філіппінах, що займе йому принаймні один тиждень часу. Крім того Президент пильнує, щоб Конґрес схвалив урядові законопроєкти перед закінченням другої сесії 89-го Конґресу. Заплявовані кілька зустрічей Президента з чужими міністрами закордонних справ. Популярність Президента в південних стейтах зменшилася, тому його поява могла б не допомогти демократичним кандидатам, а зашкодити.

ПРОВІДНИК НЕҐРИТЯНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ в південних стейтах д-р Мартин Лютер Кінґ стверджує, що расові заворушення шкодять в першу чергу неґритянському населенню, бо вороже настроюють Конґрес до схвалення закону про охорону громадянських прав та сприяють тому, що у правиборах, як наприклад в Джорджії, перемагають консервативні кандидати, неприхильні до неґритянського населення. Д-р Кінґ заявив, що повинні продовжуватися мирні демонстрації, щоб постійно звертати увагу громадянства на неґритянську проблему. „Я не втратив віри в майбутнє", — сказав неґритянський провідник.

КУБИНСЬКІ ВТІКАЧІ ПРИЗНАЮТЬСЯ до того, що це їхній літак бомбардував Кубу вночі з п'ятниці на суботу з 30-го вересня на1-го жовтня. Кубинське міністерство оборони повідомило, що літак скинув три бомби на Нуевітас в провінції Камаґей, але не спричинив жадної шкоди, бо тільки одна бомба експльодувала. Представник Повстанчого Кубинського Руху заявив, що їхній літак дійсно бомбардував кубинський порт, але він не летів із ЗДА, бо тут є такі загострення, що неможливим є дістатися на Кубу без дозволу американської контрольної влади. Кілька місяців тому повстанці пробували летіти на Кубу, але їх затримали американці.

В НЮ ЙОРКУ ПЛЯНУЮТЬ ЗБУДУВАТИ автостраду на висоті 80 стіп над землею, що має розв'язати всі ті труднощі, котрі спричиняє щораз то більший вуличний рух. Така висока автострада не спричиняла б жадних невигод мешканцям на землі і не занечищувала б їм повітря та не спричиняла б ґаласу. В пляні побудови цієї автостради говориться про те, що вищі мешканеві доми вздовж цієї автостради могли б мати похилі під'їздні шляхи до цієї високої автостради, які йшли б до неї з найвищого поверху. Труднощі справляє справа в'їздів і виїздів з цієї високо положеної автостради.

У СВІТІ

ДИПЛОМАТИЧНІ ПРЕДСТАВНИКИ СССР І 6-ОХ САТЕЛІТНИХ ДЕРЖАВ ДЕМОНСТРАЦІЙНО ЗАЛИШИЛИ параду в Пейпінґу з нагоди 17-річчя комуно-китайської держави. Сталося це після того, як військовий міністер Лін Піяо у промові, що її виголосив в імені приявного на тій параді Мао Тсе-тунґа, заявив, що Комуністичний Китай боронитиметься „до кінця" проти „імперіялізму, очолюваного ЗДА" та „ревізіонізму під проводом компартії СССР". На тому зібранні було кругло півтори мільйона осіб, здебільша „червоноґвардійців". Вперше в поході, що тривав 4 години, маршували також 5.000 вояків.

З УНІВЕРСИТЕТУ В ПЕЙПІНҐУ И ІНШИХ ВИСОКИХ ШКІЛ В КИТАЇ ВИДАЛЮЮТЬ всіх чужинецьких студентів. Між ними є 500 альбанців, 200 північних в'єтнамців, 40 французів, 30 монголів, студенти з СССР, Камбоджі, Непалю, Індонезії й різних африканських країн. Не відомо, для кого китайські комуністи зроблять виняток.

В ДЖАКАРТІ В ІНДОНЕЗІЇ РОЗПОЧАВСЯ перед військовим трибуналом процес проти недавнього віце-прем'єра й міністра закордонних справ д-ра Субандрія, найближчого довіреного і приятеля президента Сукарна. Субандрія арештували в березні ц. р. Акт орвинувачення закидає йому, що він, бувши також головою центральної розвідчої установи, не зробив нічого, щоб протидіяти минулорічній комуністичній змові, а навпаки, дав змовникам усі можливості переводити в життя плян перевороту. Закидають йому також грошові зловживання на пів мільйона долярів, що їх він поклав на свій рахунок у швайцарських і японських банках. Субандріо заперечує будь-яку свою вину.

З В'ЯЗНИЦІ у ШПАНДАВ, В БРИТІЙСЬКОМУ СЕКТОРІ ЗАХІДНЬОГО БЕРЛІНУ, ЗВІЛЬНЕНО після відсидження 20-річної кари колишнього гітлерівського міністра збровння Альберта Шпеера та кол. шефа гітлерюґенд Балдура фон Шіраха. Совєти спротивилися звільненню останнього німецького в'язня з нюрнберзького процесу, заступника Гітлера Рудольфа Гесса, засудженого на досмертну в'язницю. Гесса переведуть до шпиталю і в'язницю в Шпандав закриють. На Нюрнберзькому процесі судили 22-ох головних воєнних злочинців. Із них 10-ох повісили, трьох звільнили, два скінчили самогубством, а шість відбули різні в'язничні кари і ще живуть.

ВАРШАВСЬКА „ТРИБУНА ЛЮДУ" ЗАПОВІДАЄ у статті першого секретаря компартії краківського району Чеслава Домаґали — чистку партійного апарату з „паразитів і кар'єристів". Не відомо, які розміри прийме та чистка, кого вона охопить і з якими наслідками для виключених з польської компартії.

НА ДЕНЬ 30 ВЕРЕСНЯ Ц. Р. У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ І НА СУМЕЖНИХ ВОДАХ БУЛО 317.000 американських військовиків, у тому числі 55.000 морської піхоти, 195.500 піхоти, 21.400 моряків на кораблях Сьомої фльоти і 45.000 летунів. Південна Корея має у В'єтнамі 46.000 війська, Австралія 4.500,

Конґрес старається закінчити сесію до 15-го жовтня

Вашинґтон. — 89-ий Конґрес старається закінчити свою другу сесію в найближчих двох тижнях, щоб всі конґресмени і третина сенаторів могли взяти участь у виборчій кампанії, бо вибори відбудуться 8-го листопада. Але провідники Конґресу гадають, що не вдасться полагодити ті всі законопроєкти, які повинні бути вирішені ще цього року впродовж двох тижнів, і тому можливо, що Конґрес працюватиме до 22-го жовтня. Вони не виключають і тієї можливости, що Конґрес буде змушений працювати і після виборів, коли не вдасться викінчити програ перед виборами. Спікер Палати Репрезентантів Джан МекКормек заявив, що він не може подати докладної дати, коли зможе закінчитися друга сесія 89-го Конґресу. Неполагоджені є такі законопроєкти: справа скасування податкових полегш для бизнесменів від інвестиційних сум; проєкт допомоги шкільництву; законопроєкт про очищення рік і портів та повітря у великих метрополіях; допомога закордонним державам, допомога академічному шкільництву та численні інші проєкти. Палата працюватиме до 9-ої години ввечері, і передбачається також працю в суботу, на що погоджуються провідники обидвох партій. Також і Сенат має ще поважне число проєктів, досі невирішених. Між ними є законопроєкт про суму на поборювання вбогости, яку Сенат збільшив на 750 мільйонів долярів в порівнянні з тою сумою, яку схвалила Палата Репрезентанів у висоті 1.75 більйона дол. Цю справу має вирішити спільна Конґресова Конференція.

У Вашинґтоні ведуться наради про американські бази у Франції

Вашинґтон. — У зв'язку з перебуванням французького міністра закордонних справ Моріса Кув де Мурвіля на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, між ним і державним секретарем Діном Раском ведуться наради головно про дві справи: долю американських баз у Франції та В'єтнамську проблему. Згідно з вимогою президента де Ґолля, Америка вже розпочала евакуювати з Франції своїх 65.000 стаціонованих там вояків і 650.000 тонн матеріялів. ЗДА вимагають згоди від Франції, що у випадку війни Америка матиме автоматично право вернутися на ті бази. Французький міністер буцім-то стоїть на становищі, що це може статися тільки тоді, коли Франція виповість ту саму війну, що її вестиме Америка, бо в іншому випадку — Франція не хоче автоматично вступати у війну, в яку вплуталась Америка. Щодо В'єтнамської проблеми, то між становищами Америки і Франції не може бути згоди ні навіть наближення, бо Франція де Ґолля вимагає „драматичної" маніфестації збоку Америки бажання замиритись та наполягає, що в ім'я миру треба погодитися на створення в Південному В'єтнамі уряду, в якому комуністи мали б чи не вирішний голос, та в якому в усякому разі не було б „реакційних елементів".

ВИДАНО ПОКАЖЧИК ЗМІСТУ „УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА" ЗА 1944-1964 рр.

Ню Йорк. — У В-ві Українського Конґресового Комітету появився покажчик змісту англомовного журналу „Український Квартальник", що його видає УККА. Покажчик охоплює роки 1944-1964. Індекс до томів I-X за рр. 1944-54 був складений проф. Миколою Чубатим, редактором „Українського Квартальника" в рр. 1944-57, й індекс до томів XI-XX за рр. 1955-64 складений теперішнім редактором цього журналу Володимиром Душником. Видано покажчик з мистецькою обкладинкою Богдана Титли на 80 сторінках друку.

Українська громада Вунсакету вшанувала Івана Кокольського

Вунсакт, Ровд Айленд. — В неділю, 2-го жовтня по полудні, місцева Українська Громада вшанувала свого довголітнього провідного члена, тепер головного касира Українського Народного Союзу Івана Кокольського, влаштувавши йому прощальний бенкет, з участю репрезентантів всієї громади та багатьох позамісцевих гостей, переважно з-поміж дотеперішніх і теперішних співпрацівникв п. Кокольського з Українського Народного Союзу. Цей бенкет вдячности і прощання влаштував окремий комітет, в склад якого входили: Гнат Тепер, Лев Гардінк, Дмитро Сарахман, Олекса Околіта, Чарлс Кучерявка, Ілля Стрик, Кость Корницький, Євген Тепер, Дмитро Ясінчук, Євген Самбірський, Михайло Михалюк, Андрій Гладик, Петро Ґнєцко та Петро Тепер. Проводив бенкетом стейтовий асемблімен та відомий наш діяч Орест Чагарин. Започаткував це зворушливе свято молитвою місцевий український православний парох о. прот. Юрій Красевич, а перше привітання для п. Кокольського, його дружини й двох дочок та гостей виголосив голова Т-ва „Запорозька Січ", 206го Відділу УНС, Гнат Тепер. Дальші привітання та побажання для п. Кокольського виголосили, згадуючи його чесноти й заслуги для громади; посадник Вунсакету Едвард Лусіє, конґресмен (українського роду) Ст. Джермен, головний предсідник УНС Йосип Лисогір, голова місцевої Шкільної Ради, в якій п. Кокольський займав відповідальний пост директора шкільних будинків міста, Вільям Арнолд, суперінтендент міських шкіл Едвард Кондон, гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох, заступники гол. предс. УНС Марія Душник і Володимир Сохан, гол. радна УНС з Бостону адв. Анна Чопик, місцевий заслужений громадянин проф. Пасічник та ред. А. Драган, а п. Вол. Кондерфорський від імені Громади передав п. Кокольському в подарунку золотий годинник, як вияв вдячности і пошани. На закінчення промовив п. Кокольський, дякуючи Громаді за співпрацю й пошану. Закінчено цю родинно - громадську врочистість співом многоліттєвія та молитвою,

Іван Кокольський

Айзенгавер пропонує збільшити збройні сили у В'єтнамі і виграти війну

Шикаґо, Іллиной. — Колишній президент Д. Д. Айенгавер 30-го вересня заявив, що треба негайно збільшити американські війська у В'єтнамі, щоб можна було переможно закінчити війну. Колишній президент не дав ясної відповіді на запит, чи вживати атомової зброї, чи ні, але він сказав на пресовій конференції в Шикаґо: „Я наказав би таку акцію, щоб виграти війну". Айзенгавер казав, що не знає, як представляється ця справа під оглядом політичним, але треба б вести так війну, щоб її виграти. Справа виграти війну у В'єтнамі повинна бути на першому місці, перед справами лету до Місяця і поборювання вбогости. Колишній президент прибув до Шикаґо, щоб побачитися зі своїми братами Ерлом — конґресменом до стейтової Леґіслятури, — і Мілтоном — Президентом Університету ім. Джана Гопкінса. Третій брат, найстарший Едґар, адвокат із Сіяттлю, Вашинґтон, не міг прибути, бо був урядово перешкоджений. Айзенгавер сказав, що або ЗДА виграють війну у В'єтнамі тепер, або ця війна „значно збільшиться" в порівнянні з теперішнім станом.

Совєтські військовики були під обстрілом американських літаків

Москва. — Совєти вперше призналися, що їхні військовики, які вишколюють в Північному В'ятнамі тамошніх вояків в орудуванні протилетунськими ракетами, опинилися під обстрілом американців. „Красная Звезда" оприлюднила 2-го жовтня ц.р. репортаж свого кореспондента з столиці Північного В'єтнаму Ганою про налет американських літаків проти одного становища протилетунських ракет. Названий орган совєтського міністерства військових справ признає, що совєтські фахівці вишколюють північних в'єтнамців в протилетунській обороні, але підкреслює, що вони тільки придивляються збоку, як самі в'єтнамці вистрілюють ракети проти американських літаків. Очевидно, в тому репортажі описано, як американським літакам не вдалося знищити ракетних становищ і як батерія протилетунських ракет зараз таки після першого несподіваного налету була боєздатна. Цікаві два моменти в тому репортажі, а саме, ствердження, що американські літаки атакують становища протилетунських ракет з низької висоти, коли ракети не можуть заподіяти шкоди, а далі, як цивільне населення у Північному В'єтнамі помагає маскувати ті батерії, обставляючи їх кущами, ба навіть клюмбами квітів.

У Ніґерії знову криваві заворушення

Ляґос. — Найгустіше заселена чорна африканська держава, Ніґерія, яка має понад 56 мільйонів мешканців, стала знову тереном кривавих міжплемінних порахунків. Наприкінці минулого тижня вибухли в Північному районі заворушення, в яких убито кількасот членів південно - ніґерського племени ібос. Між північними й південними ніґерськими племенами існує прастара ненависть. Тепер північні ніґерці мстяться за вбивство південними „ібосами" в січні цього року прем'єра Ніґерії Абабукара Тафави Балеви, північного ніґерця. Північні ніґерці вперше зареаґували були на той „кривавий січневий переворот в травні цього року, при чому тоді згинуло коло 600 ібосів. Південні ніґерці культурно більш розвинені й мають численних фахівців, якими обсаджують різні становища в усіх чотирьох провінціях, чи пак районах Ніґерії

Вийшло нове число „Благовісника Верх. Архиєпископа"

Рим. — Влітку появилося тут чергове, 2-4 число органу кардинала Йосифа Сліпого п. н. „Благовісник Верховного Архиєпископа". В цьому 230-сторінковому числі надруковано: Пасхальний привіт Верховного Архиєпископа, Догматичну Конституцію II Ватиканського Вселенського Собору про Церкву, в українському перекладі та латинському оригіналі, Постанову про піст, Рішення Священної Апостольської Пенітенціярії про святкування надзвичайного ювілею, Апостольський Лист, яким встановлюється для Вселенської Церкви Синод Єпископів, Поучення Священної Конґреґації „Для науки віри" про мішані подружжя, Благословення Святішого Отця для Українського Католицького Університету, Письмо Верховного Архиєпископа в справі молитовника „Господи, до Тебе підношу душу мою".

ПРОФ. А. ГНАТИШИН ВІДВІДАВ УНС І СВОБОДУ

У п'ятницю, 30-го вересня, головну канцелярію Українського Народного Союзу і „Свободу" відвідав гість з Европи — наш видатний музик і композитор проф. Андрій Гнатишин. У розмові з екзекутивними урядовцями УНС і редакторами „Свободи", проф. Гнатишин живо інтересувався життям і працею українців в Америці, зокрема в ділянці його найбільшого зацікавлення — музики і мистецтва. Між урядовцями УНС проф. Гнатишин зустрів і своїх давніх друзів та знайомих, зокрема оперового співака мґра Осипа Стецуру, свого шкільного товариша. УНС і „Свободу" відвідав проф. Гнатишин в товаристві своїх друзів, п. Добоша, в гостинному домі якого в Нюарку він перебуває, та пані Зятик. На фото, знятім під час відвідин, стоять (зліва): мґр Осип Стецура, пані Зятик та гість — проф. Андрій Гнатишин,

ГОЛОВА ПУН З'ЯСОВУЄ СВОЇ ПОГЛЯДИ НА ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКИХ ЗМАГАНЬ, ЗАКЛИКАЄ ДО ЄДНОСТИ Й АКТИВНОСТИ

Ню Йорк. — „На мене впав важкий обов'язок замінити на високому пості Голови Проводу Українських Націоналістів людину, що була не лише в ряді основоположників Української Військової Організації й Організації Українських Націоналістів, але була в ряді співтворців Українських Збройних Сил і Української Держави та її найбільш відданих оборонців. Зрозуміло, що члени Українського Націоналістичного Руху, його симпатики, як також і противники, мають право знати мої погляди на основні проблеми нашої визвольної боротьби, як і життя в діяспорі" — говорив ред. Олег Штуль - Жданович, Голова Проводу Українських Націоналістів, під час влаштованого в його честь бенкету-зусстрічі в готелі Волдорф-Асторія минулої суботи, 1-го жовтня й опісля з'ясував ці погляди в доповіді та відповідях на запити. Повний текст доповіді ред. Олега Штуля - Ждановича, який був обраний на пост Голови Проводу Українських Націоналістів після смерти полк. Андрія Мельника, буде надрукований в завтрішньому виданні „Свободи". Свою доповідь закінчив Голова ПУН закликом до єдности й активности, бо це є головною передумовою успіху. Бенкет-Зустріч влаштували метрополітальні відділи Організацій Державного Відродження України, Українського Золотого Хреста і „Зарево", і в ньому взяло участь кругло 250 осіб, між ними багато репрезентанів крайових і місцевих установ. Відкрив бенкет коротким словом голова Комітету Округи Великого Ню Йорку Степан Ковальчук, вітаючи гостя і приявних та згадуючи активність ОДВУ в користь визвольних змагань України. Ред. Штуль - Жданович — говорив п. Ковальчук — є вже третім з черги Головою ПУН, що його вітало ОДВУ на американській землі. Між двома світовими війнами, 38 років тому, був сл. п. полк. Євген Коновалець, а після другої світової війни сл. п. полк. Андрій Мельник. Бенкетом - зустріччю проводив д-р Богдан Шебунчак. Він же представив приявних між гостями багатьох репрезентанів українських установ і організацій, а опісля й почесного гостя — Голову ПУН, який, після доповіді, відповідав на цілий ряд переданих йому на карточках запитів від приявних. Запити відносились головно до таких справ, як Світовий Конґрес Вільних Українців, відношення до відвідувачів з підсовєтської України та можливостей поєднання порізнених націоналістичних груп. Відносно цієї останньої справи, Голова ПУН твердив, що в цій справі ведуться відповідні заходи. У мистецькій програмі бенкету - зустрічі квартет бандуристів відспівав у супроводі бандур кілька патріотичних пісень. Бенкет започатковано відіграннім американського гимну і закінчено співом „Ще не вмерла". Початкову молитву провів український православний парох Ню Йорку о. мітрат Лев Веселовський, а кінцеву молитву провів український католицький парох о. ігумен Орест Засійбіда.

Товариство Українських Інженерів Америки відбуло осінню зустріч і равт на Союзівці

Союзівка, Керґонксон. — Товариство Українських Інженерів Америки та запрошений ним Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку відбули осінню товариську зустріч і равт в суботу і в неділю, 1-го і 2-го жовтня на цій відпочинковій оселі УНСоюзу. Безперервний дощ в суботу перешкодив відбути запляновані на цей день тенісові змагання, але вже на пополудневі засідання, а після того на спільну вечерю ТУІ та КЛК прибуло понад 150 осіб. Офіційною частиною спільної вечері проводили голови відділів ТУІ інж. Іван Заяць та інж. Мефодій Борецький. В програмі вечері був виступ члена ТУІ і відомого поета інж. Євгена Маланюка, який представив учасникам творчість талановитої української поетки Ліни Костенко, прочитавши ряд глибокозмістовних та зворушливих поезій цієї, на думку доповідача, найкращої в цю пору поетеси в Европі. Голова КЛК інж. Богдан Рак вручив в асисті інших членів Управи пропам'ятні таблиці першому голові КЛК в Америці Юрієві Купчинському, невтомному діячеві КЛК Юрієві Ломазі, та членам Екзекутиви УНСоюзу й управи Союзівки таблиці як подяку за співпрацю і сприяння спортовій та виховній діяльності КЛК: головному предсідникові УНСоюзу Йосипові Лисогорові, заст. гол. предсідника Марії Душник, заст. гол. предсідника і редакторові спорту у „Свободі" Володимирові Сохановi, та управителям Союзівки Данилові Слободянові і Володимирові Квасові. Після цього інж. Роман Гавриляк вручив інж. Богданові Ракові пропам'ятну таблицю за віддану працю на пості голови КЛК, та ки-

(Закінчення на стор. 4-ій)

„Тризуб" і УСК здобули нові перемоги

„Тризуб", Філядельфія, здобув перемогу 3:1 над дружиною „Тайґерс" з Бостону у мистецьких змаганнях АФЛіґи, які відбулися минулої неділі у Філядельфії. Стрільцями воріт для „Тризуба" були Ферейра, Яковина 1,Бенітез. Після чотирьох ліґових гор має „Тризуб" 6:2 точок і відношення воріт 8:5. Аматори „Тризуба" виграли минулонедільні мистецькі змагання із „Феніксом" з рахунком 7:0.

УСК Ню Йорк переміг заслужено 3:0 німецьку дружину Н. Й. Гота у мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі на грищі УСК-у у Коледж Пойнті, Н. Й. Стрільцями воріт для УСК-у були: Лобатон 2 і Скора1. Після трьох гор займає УСК у показнику „Великої Десятки" третє місце з точками 4:2 і відношенням воріт 7:3.

„Чорноморська Січ", Нюарк, здобула нерішену 3:3 з італійською дружиною „Рома" з Петерсону у мистецьких змаганнях Американської Футб. Ліґи, що відбулися минулої неділі, 2-го жовтня, на грищі „Роми" у Вейні, Н. Дж. До перерви вели італійські футболісти 0:1. Ворота для „Ч. Січі" здобули і другій півгрі Л. Вільчак 2 і В. Чижович. „Ч. Січ" грала в послабленому складі без змагунів з Канади та з трьома контуженими у попередній грі змагунами. У показникуАФЛіґи веде далі „Ч. Січ" з точками 6:2 і відношенням воріт 11:7.

УСТ Рочестер, програв минулої неділі ліґові змагання з дружиною Італійсько - Американського СК з вислідом 1 : 2. Ворота для УСТ здобув Володимир Процюк.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Жертви невігластва

Відвідини американських громадян, також українського роду, в Совєтському Союзі і, зокрема, в Україні не є тепер уже занадто великою рідкістю. Багато в наших громадян побували вже в останніх роках в Україні як приватні відвідувачі, були й такі, що брали участь у різних наукових, мистецьких, господарських та інших американських делеґаціях. Продовжується також і кореспонденційний зв'язок наших громадян із своїми рідними та знайомими в Україні, і хоч листи пишеться в більшості з думкою про наявність в них совєтської цензури, тут і там продістаються в них речення і слова, які багато дечого говорять. Можна з усією певністю твердити, що наші громадяни, які в тому чи іншому характері відвідують Україну, бачать її такою, як вона є: окупованою країною, перетвореною окупантом у колоніяльну провінцію з усіми наслідками окупації і колоніяльної залежности. Доказом цього може послужити й факт, що, мабуть, на пальцях однієї руки можна порахувати тих відвідувачів, які, побачивши Україну крізь окуляри вишколених у брехливій пропаґанді ґідів „Інтуриста" і не знавши фактичного стану, стали знаряддям чи жертвою большевицької пропаґанди.

До цих жертв власного невігластва долучається тепер дехто з еміґраційних молодих мистців, які відвідують СССР, в тому числі й Україну, з тієї чи іншої нагоди. Їхні відвідини на Україні використовують горезвісні „Вісті з України", орган режимного „Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном" для всіляких інтерв'ю, сповнених похвал для „радянської" дійсности і з запереченням таких наявних фактів, як русифікація і нищення всього національного тощо. В цих інтерв'ю про зустрічі нібито тільки з „діячами культури" є й чимало політики, дарма що від неї молоді діячі відпекуються, мовляв, „ми далекі від будь-якої політичної діяльности, але хотілося б висловити декілька думок, які з'явились у нас за час перебування в Україні".

Нам відомо, — сказано в одному з таких інтерв'ю, — що „за океаном деякі українці бояться їхати до Радянського Союзу, зокрема на Україну, заявляючи, що там їх можуть затримати. Але ми ніколи не робили людям зла, то чому мали б боятися поїздки на землю наших батьків"... Замішавшись так у політику, наївні молоді українські мистці потверджують посередньо большевицькі брехні, що, мовляв, у Совєтському Союзі карають тільки тих, які „робили зло". Вони не знають, що там за „зло" вважається чи не все те, що є добре поза Совєтським Союзом, включно з молитвою до Бога. Вони не знають, що найбільшим „злом" у тій рабовласницькій імперії є любов до свого народу, праця й боротьба за його волю і щастя. Вони не знають, що — як це недавно повідомлено — власне за ці „злочини" судили у Львові та інших містах України їхніх однолітків - студентів.

В таких інтерв'ю частенько дається пораду, що „українським еміґрантам було б дуже корисно мати з Україною постійні зв'язки. Було б добре, щоб за океаном більше знали про життя і всебічну діяльність українського народу на Україні, щоб далі поглиблювалось міцне коріння дружби і любови з рідним народом..." Надзвичайно просто, хоч і наївно, тут усе вони поплутали, чи за них поплутано. З таких слів виходило б, що вони „відкрили Україну" і радять еміґрантам її пізнавати, а під час зустрічі в Ню Йорку навіть така „бриґадирка" як Катерина Колосова відмовлялась відповідати на питання про ситуацію в Україні, говорячи еміґрантам, що „ви і так все краще знаєте". Головна плутанина, не тільки в молодих і недосвідчених відвідувачів, це ідентифікація преставників режиму, перемішаних для замилювання очей з діячами культури, із українським народом. Іншими словами — утотожнювання гнобителів із гнобленими. Що й хто може говорити про „закріплювання дружби" між еміґрантами і українським народом, коли та дружба ясніша від сонця на небі. Еміґранти потверджують цю свою дружбу з народом у першу чергу тим, що безперервно обороняють його і його права на вільне й незалежне життя перед світом, що для цього і нічого іншого вони покинули рідну землю. Американські українці кожного року видають мільйони долярів на пакунки для своїх рідних та знайомих в Україні, а з тих мільйонів більшість здирає, власне спекулюючи на їхній любові до свого народу, терористична окупаційна совєтська влада.

Молоді відвідувачі України мають право того не знати. Вони — артисти, мистці, не політики. Але кожний, навіть молодий інтеліґентний чоловік повинен знати, що не сміє він говорити про те, чого не знає. Бо завжди може впасти жертвою свого невігластва, непоінформованости. А коли вони виступають у Совєтському Союзі, то з них можуть зробити ще більші жертви, приписавши їм і сказавши за них таке, що їм може і не снилося.

Софія Парфанович

ВЕЛИКИЙ ВОРОГ

I

Багато доброго залишилось поза нами. Чи то в нашому житті, чи в житті громади. Багато корисної для неї праці довелося нам залишити частинно виконаної або в самому розпалі. Бо є такі роди праці, що ніколи не кінчаться і що завжди їх потреба. Каже ж прислів'я: „життя коротке, а штука довга". Тут треба розуміти не лише мистецтво, але й кожний рід праці, що його люди мають виконувати. Про один із них так рідко у нас пишуть, а навіть говорять — це справа боротьби з алькоголізмом. Так тут, як і на рідних землях. Щораз частіше я зустрічаюсь з цією справою, може тому, що вела роками протиалькогольну боротьбу. Ця справа дуже вражає мене. Та почнімо з рідних земель.

Хтось і щось займається цією ділянкою і під большевиками. Діє там, очевидно, державою кероване товариство при міністерстві охорони народного здоров'я, яке видає відповідну літературу, організує осередки, де концентрується праця. Але успіхи тієї праці мінімальні, зовсім непомітні. Наші землі заливає море алькоголю, в якому народ топить свій одчай, шукає забуття дійсности і єдиної осолоди її, що знаходиться на дні чарки. Бо в інтересі кожного окупанта, а большевицького зокрема, затопити підкорений нарід в цьому морі, довести його до фізичної деґенерації і морального зіпсуття. Як ми писали колись: вухо п'яного раба не чує брязкоту кайданів, у які його заковано.

Не розглядатиму тут цього питання в усіх його аспектах. Воно дуже широке. Але наведу деякі дані, що дійшли до мене окружною дорогою з Західньої України. Вони прозвучали для мене як голос розпачу і наче кликали мене на поміч. Але я не можу подати помочі тим, у ярмі! Тільки муляє мене ця справа з огляду на наших людей там і тут. Тож постановила писати. Може вдасться зрушити і під цим оглядом приспане сумління народу.

Пише до мене священик з Тернопільщини. І то такий, що не змінив віровизнання, працює фізично і попри те виконує свої душпастирські обов'язки. Пише:

„З канадійського радіо я довідався, що Ви там, що Вас вшанували ювілейними святкуваннями (тут дописувач долучає свої побажання)... Я від 18-го року життя, ще як гімназист у Стрию, побачивши сльози своєї сестри, що мала чоловіка - п'яницю, зненавидів алькоголь. Як питомець духовної семінарії у Львові в 1913 році став членом „Відродження", разом з кількома товаришами - богословами, зокрема з теперішнім митрополитом Йосифом. Маю вже сімдесят шостий рік, але не спроневірився ідеї „Відродження", не зломив слова чести, не п'ю й не курю. І, коли я нині, не зважаючи на всі переходи, тішусь несогіршим здоров'ям та здібністю до фізичної і умової праці, то завдячую це, по Бозі, щоденній руханці — теж звичка ще з гімназії, — але головно вірному додержуванню ідеї „Відродження".

„На жаль, алькоголь тепер ще більше нищить наш нарід фізично і морально. За кожну послугу, чи привезе шофер вугілля, чи колгоспник „їздовий" дров з лісу, або зоре хтось город, крім грошей, треба його прийняти горілкою. По селах гонять самогон. Нещастя, катастрофи через пияцтво так у місті (п'яні шофери), як і на селі на весіллях, христинах, празниках — не переводяться.

„Ось кілька прикладів, з недавніх часів, а то й з останніх днів:

„У Тернополі п'яний крановщик упав з крану і вбився. П'яний тракторист заїхав у рів і трактор разом з ним перевернувся догори колесами. Тяжко покаліченого видобули з-під машини. На ціле життя залишився калікою: обидві ноги довелось ампутувати.

„Кілька літ тому вернувся до родинного дому з Казахстану син, що не був дома 15 років, не бачив родичів, не бачив України. З радости, вітаючись з давніми друзями, впився у буфеті. П'яний вертався додому, по вулиці „заганяв качки". Співав, обнімав придорожні стовпи та й приговорював: „Ох, як я тебе, Україно, люблю!" Упав, поражений струмом від електричних дротів. У висліді радикуліт. Залишився інвалідом.

„У сусідньому селі син п'яниці і сам п'яниця по-п'яному впав у калюжу, перестудився і дістав туберкульозу легенів. До того ж він пристрасний курець. Три рази його оперували, вирізали частину легенів. Нині інвалід І-ої групи, не здібний до праці.

„На весіллі п'яний студент почав виделкою колоти гостей, бігаючи за ними, вигукував: „Я лікар і даю вам уколи!"! Нині, як кажуть, далі пристрасно п'є, хоч є вже військовим лікарем".

Дописувач закінчує листа такими словами:

„Та досить уже сумних прикладів, до чого доводить той обманець і злочинець, якому ім'я алькоголь".

І без цього листа всім відомо, що наш народ розпиячують і що на селі нужда, брак харчів і засобів першої потреби, але горілку завжди можна дістати. Бо, як уже сказано, алькоголь — вірний союзник займанця. Він руйнує здоров'я й силу людини, деправує її морально, внаслідок чого вона стає жертвою хвороб і безсильним рабом. Кінець-кінцем, як тубільці Південної Америки і Австралії, Майо і Маорі, такі народи вимирають.

Був час, коли ми боролися проти цього лиха, і боролись успішно! Зрозумівши вагу цієї справи і всенародне її значення, ми кинулись освідомлювати наше громадянство та мобілізувати його на боротьбу з лихом. Виголошено сотні доповідей, сотні статтей появлялись систематично у журналі „Відродження", а згодом в гігієнічному журналі „Наше Здоров'я", як і спорадично в щоденній та періодичній пресі. Гігієнічно - протиалькогольні виставки з лекціями стали засобом боротьби проти займанця. Люди масово переставали пити, переводили протикоршемні плебісцити, проганяли з села коршмарів. На місці коршем поставали кооперативи та школи. Розвивалась кооперація і скріплювалось наше, гноблене державою, шкільництво.

Успіхи нашої праці були застрашливі для польських державних чинників. Не диво, отже, що вони з усією силою звернулися проти „Відродження" і його працівників, проти людей, що посміли стати в самообороні й виректися нищівної отрути.

На жаль, покинувши рідні землі, ми припинили цю працю. Гірко подумати, що пішла вона нанівець, і що тепер наш безборонний народ виставлено на винищування. І то не примусовим засобом, а засобом добровільного самогубства. Бо хто пояснить йому, що таким є оте все, що змусило мого дописувача відшукати мене і „внести скаргу".

Справа не лише на покинених нами теренах. Справа пекуча і тут, де добробут і брак усяких стримів кидають людину в обійми пиятства. Всі це добре знаємо і помічаємо так за столом у себе і своїх знайомих, як і в товариському та громадському житті. І про це тут писатиму.

Вважаю це за свій обов'язок супроти подвижників тверезости, моїх співробітників і народу, що пішов за нашими кличами. Коли він, через своїх ліпших синів, шукає трибуналу, перед яким принаймні міг би поскаржитись чи перед якого міг би поставити „обманця і злочинця", то в наскільки ліпшому — і гіршому — положенні є ми, на еміґрації.

Ліпшому, бо маємо повну свободу купувати і вживати те, що виберемо чи чого потребуємо. Нам ніхто не підсуває чарки з отрутою, бо ніхто не зацікавлений у нашій загибелі. Ми маємо такий необмежений вибір усього, не лише для щоденних потреб, але й для люксусу, що для нас алькоголь не є єдиним засобом і способом осягнути задоволення. Правда, алькоголь — наркотик, і в цьому його сила. Ані смачно приготоване м'ясо чи торт, ані овочі і безалькогольні напої не мають такого приголомшуючого діяння, як алькоголь. Але ми мусимо розуміти, що вживання його, як і швидше та небезпечніше діючих наркотиків з групи опію чи тепер продукованих синтетиків, є для нас згубне і разом з асиміляцією та денаціоналізацією веде до винищення й деґенерації нас тут, на еміґрації. Тут, де ми нахвалюємось, що ми борці і прийшли продовжувати боротьбу проти ворога. Гарного союзника знайшли ми собі!

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

НА ТЕМИ ДНЯ

ПРО ЗВИЧАЙНУ АРИТМЕТИКУ

З тих пір, як я живу в Америці, майже щодня спостерігаю цікаву картину в тісю чудернацькою звичайною аритметикою. Та й ви, шановні читачі, мабуть, помітили ту цікаву „дрібничку", а саме: американська молодь взагалі не вміє добре рахувати.

гал не вміють рахувати.

Це звучить ніби й образливо, але — тільки на перший погляд. Пригляньмося добре! Майже щодня я купую в крамниці якусь дрібничку: ось на 69 центів купив паперу плюс на 37 центів олівців, а там, може, й пачку цигарок за 25 центів. Здавалося б, дрібниця? Де там! Дрібниця, але не для гарненької дівчини чи кремезного юнака, що вас обслуговує. Нема клопоту, якщо є поблизу ота модерна аритметична машина: натиснув на ґудзик раз, вдруге, втретє — вже й загальна сума великими цифрами стирчить з машини: 1 доляр 31 цент. Правда, ще треба до тієї суми додати 4 відсотки місцевого податку. Тут уже бідне дівча чи й молодик просто пріє, шукаючи відповідну колонку в спеціяльній податковій таблиці. І пріє довгенько. Ну, а як взагалі тієї машини ані таблиці нема? Тоді ціла катавасія — „тробл" виходить — або недобере, або переберe, або чверть години чекає терпеливий покупець. І це не поодинокі випадки — це майже масове явище. Особливо воно впадає в вічі влітку, коли шкільна молодь масово працює в крамницях. А мусіло б бути навпаки: якраз тоді, коли студенти зі шкіл у крамницях працюють, таких явищ не повинно бути.

З цієї нагоди пригадуються мені наші українські селяни, робітники і навіть оті зовсім неписьменні тітки, мами та бабусі. Про „лядьків" уже й не кажу — вони не одного гімназиста моґли „за пояс" заткнути, коли йшлося про підрахунки. З пам'яті! Без машин.

Але, щоб не переборщити своїми твердженнями і не звести всю цю проблему чудернацької аритметики в цій статті до гуморески, мушу цілком поважно повторити своє твердження: зі звичайною аритметикою в американській масі і навіть серед шкільної молоді не все в порядку. Оце щойно вчора на очах кількох людей у фабриці, де працюю, поставив „проблему" перед 23-літнім юнаком: їдеш зі швидкістю 40 миль на годину; звідси до твоєї хати 15 миль. Скільки часу витратиш на подорож?

Правда, згаданий молодик гайскулу не закінчив, але ж таки вчився в школі і має... 23 роки, та й не підлоги миє у фабриці, а в „стакрумі" працює, де, хоч і зрідка, треба вдатися бодай до звичайної аритметики. І що ж ви думаєте - підрахував? Ні, навіть з олівцем у руці прів півгодинну обідню перерву і даремно. А коли я ту саму „проблему" поставив перед іншим, більше, ніж удвоє старшим чоловіком, який виконує працю, що її можна навіть при краватці виконувати, і заробляє понад 100 долярів тижнево — теж не вирішив. У чому ж справа?

Коли я з цією проблемою почав звертатися до багатьох людей, мені сказали, що цьому нема чого дивуватися, бо Америка — країна механізації, автоматизації і т. д. Та й пощо мучити дітей з тими обчислюваннями „в голові", коли скрізь є машини? І я б скапітулював, коли б справді машини були... скрізь. Алеж їх нема скрізь. І ніколи не буде! Хіба життя складається лише з банків, офісів, супермаркетів?

У всякому разі, на Україні їх нема і ще довго не буде. А ми ж, здається, якусь надію покладаємо також на українську молодь, яка повернеться до вільної в майбутньому землі своїх предків. Хай не вся сьогоднішня молодь. Хай та молодь не буде вже молоддю, коли настане той щасливий день. Алеж... рахувати таки треба вміти. Та й не беручи до уваги те евентуальне повернення, хто знає, що і де чекає нас завтра?

Якраз тепер, коли вже почався новий шкільний рік, варто б нам усім перевірити своїх дітей щодо їхньої здібности рахувати й підраховувати в межах звичайної аритметики. Але без олівця й машини. Бо таким тренуванням, наскільки мені відомо, не дуже багато займаються в американських школах. Особливо в початкових.

Іван Овечко

Ярослав Курдидик

15 ЛІТАКІВ ПЕРЕВОЗИТИМУТЬ ДИВІЗІЮ

Може тепер гостріше, як будь- коли, стало перед кожною великодержавою питання транспортування на випадок наглої потреби якнайбільшої кількости війська на відстань уже не сотень, а тисяч миль. Першу спробу масового перевозу військ зробили ЗДА в 1963 році. Тоді перекинуто повітряною дорогою з Тексасу до Західньої Німеччини цілу десантну дивізію. Незабаром після того з Совєтського Союзу до Східньої Німеччини перекинуто в такий спосіб три десантні бриґади.

В обох цих спробах усе важче вивінування, отже і танки і гармати, не перевозили повітряним транспортом, а воно вже напоготові у маґазинах чекало на вояків.

Наприкінці 1963 року секретар оборони МекНамара доручив трьом найбільшим летунським компаніям — Даґлесові, Локгедові і Боїнґові — сконструювати такий літак, який міг би перевозити 200 тонн вантажу, отже 6 модерних танків, 12-20 гармат мішаних калібрів або 600-1,000 вояків. Швидкість такого літака мала б становити 1,000-2,000 миль на годину. Перших 60 літаків мають бути готові до кінця 1968 року, і на ту ціль асиґновано 4-5 мільярдів долярів. Видається неймовірним, що вже незабаром ми побачимо літак, який зможе забрати зразу всіх людей із цілого пасажирського поїзду і за 2-3 години перекинути їх через Атлантійський океан до Европи.

При цій нагоді треба згадати, що в Совєтському Союзі вже збудовано літак-велетень, який може забирати 600-700 людей. Ще в червні 1965 р. під час міжнародної авіяційної виставки причалив був на летовище в Парижі такий совєтський колос „АН-22", заскочивши у першу чергу американців. Склалося так, що якраз напередодні, коли МекНамара поставив перед сенатською комісією збройних сил домагання потроїти переносну потужність транспортових літаків, деякі члени комісії назвали таке домагання утопічним. Але, побачивши „АН-22", вони ствердили, що в сучасній добі такого роду велетні-транспортовики є конечністю.

Значним мінусом „АН-22" є те, що він, хоч і має велетенську силу моторів — по 60 тисяч коней кожний — пропелерного типу літак з максимальною швидкістю 600 кілометрів на годину. Його довжина 55 метрів, а радіюс дії 11 тисяч кілометрів.

Як відомо, у ЗДА переводяться вже перші конструктивні проби із літаком, дещо меншим від запляннованого велетня удвоє могутнішого від „АН-22". Цей літак має перевозити 250-350 осіб, а майбутній триповерховий туристичний велетень — 1,000 осіб у т. зв. туристичній клясі і 650 у першій клясі при 40-50 - особовій обслузі і 30 стюардесах.

Користь із таких літаків-велетнів буде подвійна. Вони перевозитимуть туристів, і туристичний транспорт подешевшає на 50 відс., отож переліт до Европи і назад коштуватиме 150 долярів. Але такі літаки виправдають себе і під час війни, на випадок, коли потрібно буде перевозити військо.

Фахівці згадують цілий ряд проблем, які треба буде вирішити у зв'язку з цим новим типом літака: поширення і продовження розбіжно - причальних доріг на летовищах, створення такої „транспортової поємної машинерії", щоб можна було в якнайкоротшому часі завантажувати й розвантажувати пасажирів та їх багаж, і т. д. Американські вчені працюють тепер над розв'язанням проблеми застосування атомового мотора в авіяції, який унезалежнить її від звичайного пального. А пальне для кожного літака — це найбільше його обтяження, а водночас його Ахіллова п'ята, що загрожує вибухом при кожній катастрофі, тим паче у такому колосі. Найважче розв'язати справу „опанцерення" атомового мотора проти радіяції.

Про майбутнього літака-велетня один інженер - конструктор сказав: „Усе з часом вдасться знайти і вирішити, бо все це є на землі і все виконають людські мозки й руки. Те, що є найважчим, це добитися, щоб 1,000 осіб змогли у повній безпеці підноситися у повітря, летіти і — приземлюватися..."

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(87)

Франко помер 1916 р., і його дружина не була на його похороні. Померла вона аж у 1941 році, переживши свого любого друга, для якого посвятила ціле своє життя. Ніхто не сміє кидати навіть найменшим камінцем на ту жінку, яка рішилася іти з Іваном Франком, сином нагуївського коваля (Франко цього не ховав перед ріднею своєї нареченої ще перед одружінням), на якого кидали камінням свої люди в Галичині перед його одружінням і пізніше. Ольга Франко була вірною товаришкою життя своєму чоловікові. Не її вина, що її дух не витримав тих супротивних хвиль, які на неї натискали з усіх боків.

Вона була підтримкою для Франка, як довго були здорові її дух і тіло.

„Зеленійся, рідне поле, українська ниво!
Підіймися, колосися, достигай щасливо!"

Оці рядки, взяті з Франкової веснянки з 1880-го року, який був досить плідним у поетовій творчості, бо в нещасливому 1879-му році з-під пера Франка не вийшло ні одної поезії. Також 1884-1886 роки не сприяли поетовій музі, бо з цих років у збірці „З вершин і низин", що вийшла друком у 1887-ім році, є тільки чотири вірші. І ці роки спиняли лет поетичної фантазії поета, який, співпрацюючи в народовецьких періодиках, не мав свобідних крил для лету.

Як важко було тоді видати збірку поезій видко з того, що „З вершин і низин" появились через 11 років після молодечої збірки „Баляди і розкази" (1876).

Збірка „З вершин і низин" мала 252 ст., і велику частину в ній займала поема „Панські жарти", написана в січні і лютому 1887-го року. Очолював цю збірку славний „Гимн" („Вічний революціонер"), написаний 1880 р., який став популярний завдяки композиції Миколо Лисенка. За „Гимном" ішли „Веснянки", „Христос і хрест", „Жидівські мелодії", „Думи пролетарія", „Беркут", „Ляхам", 12 сонетів, „Каменярі", „Не пора" та „Ідилія".

Вдаряє в очі те, що у поета в цій збірці переважає оптимістичний настрій. „Вічний революціонер" — це дальший крок від „Каменярів". Дух „простується, міцніє, і спішить туди, де дніє". Його голос чути „по курних хатах мужицьких, по варстатах ремесницьких, по місцях недолі й сліз". І кінчається цей „Гимн" вірою в перемогу, бо „де в світі тая сила, щоб в бігу її спинила, щоб вгасила, мов огень, розвидняючийся день?!.."

Поет бачить весняну природу, яка оживає, і просить у неї „сили, щоб в бою сильніше стояти", бо він хоче „правді служити, неправду палити".

Силу рукам дай, щоб пута ламати,
Ясність думкам — в серце кривді влучать.
Дай працювать, працювать, працювати,
В праці сконать! (1880)

(XV,A, 7, 12-13)

В 1882-му році у VII-ій „Веснянці", автор хоче бути „цілим чоловіком":

Лиш хто любить, терпить,
В кім кров живо кипить,
В кім надія ще лік,
Кого бій ще манить,
Людське горе смутить,
А добро веселить, —
Той цілий чоловік.

(Там же, 14)

Кортить навести кінець XV-ої „Веснянки", яку часто згадують промовці, говорячи про Франка:

Люди, люди! Я ваш брат,
Я для вас рад жити,
Серця свого кров'ю рад
Ваше горе змити.
А що кров не зможе змить,
Спалимо вогнем то!
Лиш боротись — значить жить...
Vivere memento! (1883)

(Там же, ст. 22)

Поет користується поетичною алеґорією і символом, взятими з народної творчости. Майже кожний автор в Україні, який пише про Франка, наводить другу веснянку, друга частина якої є ідеологічним відповідником до картини природи з першої половини. Ось ця частина друга психологічного паралелізму:

Гримить! Тайна дрож пронимає народи, —
Мабуть, благодатная хвиля надходить...
Мільйони чекають щасливої зміни, —
Ті хмари — плідної будуччини тіни,
Що людськість, мов красна весна, обновить.

Гримить! (1880), ст. 10.

„Осінні думи" складаються з 5-ох сонетів, з них два мають назву „Журавлі", які відлітають від „хаток обдертих і пустих стоділ", і яких просить поет, щоб „переказали про те, що їх прогнало з нещасного, хоч рідного їм краю, щоб всяке щире серце й там ридало!"

Коли й там бідні схнуть, терплять, ридають,
Коли й там земля ссе кров їх, сльози й піт,
А хліб дає не їм, — мовчіть, мовчіть!

ПРОТОКОЛ
26-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
що відбулася в готелі „Шерман Гавз” в Шикаґо в тижні від 16-го до 21-го травня 1966 року *

(1)

У Конвенції взяли участь:

1). ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ: Йосип Лисоґір — головний предсідник; Степан Куропась — заступник головного предсідника; Анна Герман — заступниця головного предсідника; Ярослав Падох — головний секретар; Роман Слободян — головний касир.

2). ГОЛОВНІ РАДНІ: Богдан Зорич, Ярослав Гук, Тарас Шпікула, Дмитро Шмаґала, Василь Б. Гуссар, Андрій Джула, Анна Чопик, Іван Одежинський, Олена Олек, Осипа Олінкевич, Мирон Куропась, Марія Демидчук.

3). ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: Володимир Ґалан, Петро Пуцило, Іван Кокольський, Іван В. Іванчук.

4). ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР органу УНСоюзу: Антін Драган.

5). ДЕЛЕҐАТИ:

Відділ	Число голосів	Ім'я і прізвище делеґата
1	2	Володимир Л. Чернеґа
2	2	Єлисавета Сенькович
3 — 306	2	Данило Слободян
5	2	Маріян Курочка
	2	Володимир Левенець
6 — 394	2	Андрій Вовк
7	2	Адольф Словік
8	2	Василь Мандзій
	2	Володимир Козіцький
9 — 228	2	Олена Саляк
13	2	Павло Шевчук
14	2	Михайло П. Отрок
	2	Володимир Роговський
15	2	Остап Зинюк
19 — 203	2	д-р Роман С. Голіят
20	2	Андрій Тряш
	2	Володимир Тустанівський
21	2	Іван Бараник
22	2	Ольга Козак
23 — 138	2	Анна Прескович
25	2	Квітка М. Стецюк
	2	Анатоль Домарацький
27	2	Люба Лапичак
	2	д-р Осип Утриско
29	2	Ольга А. Маліщак
30 — 60	2	Михайло Філіпс
33	2	Софія Оріх
35	2	Богдан Вовчик
36	2	Софія Гунька
37	2	Марія Процак
38	2	Степан Ґонза
39	2	Іван Пиндус
	2	Віктор Осухівський
	2	Олекса Шмокалюк
42	2	Петро Головачук
	2	Іван Блиха
	2	Роман Шраменко
43 — 332	2	Володимир Сиваник
45	2	Микола Сеник
	2	д-р Ярослав Бернадин
46 — 265	2	Іван Сквіртнянський
47 — 438	2	Анна Гарас
48 — 31	2	Степан Івасечко
49 — 478	2	Степан Вовк
52 — 241	2	Дмитро Хрупалик
53	2	Карло Сачко
54 — 312	2	Василь Добчанський
55	2	Адам Ціздин
56 — 212	2	Михайло Медвідь
57	2	Василь Жмуд
58 — 162	2	Іван Яковенко
59	2	Михайло Галькевич
	2	Тарас Сливінський
62 — 328	2	Василь Дупіряк
63	2	Михайло Турко
	2	Мирослав Луковський
	2	Вільма М. Турко
64 — 359	2	Антін Зелінський
65	2	Франко А. Федош
67	2	Володимир Пипюк
69 — 129	2	Микола Ковбасник
70	2	Петро Костик
73 — 181	2	Дмитро Лободяк
75	2	Богдан Верещинський
76	2	Василь Салабун
	2	Василь Гнатів
78	2	Іван Петрунцьо
81 — 148	2	Антін Лукіянчук
83	2	Степан Гавриш
	2	Роман Карбівник
85 — 98	2	Тома Панко
86 — 393	2	д-р Іван Серант
88 — 143	2	Володимир Квас
90	2	Іван Височанський
91	2	Петро Кочірка
93 — 122	2	Іван Данилюк
94	2	Іван Заблоцький
	2	Володимир Борискевич
	2	Михайло Бабій
96	2	Осип Полатайко
99 — 169	2	Василь Валіґун
100	2	Андрій Цебак
102	2	Микола Бобечко
	2	Григорій Голубець
	2	Михайло Молевський
103	2	Павло Стецик
104	2	Степан Мисак
105	2	Іван Ракочий
	2	Степан Слободян
106	2	Гавриїл Дацьків
	2	Андрій Іванюк
	2	Михайло Попель
107	2	Степан Долошицький
109	2	Володимир Звірик
112	2	Марія Капраль
	2	Марія Федак
113	2	Іван В. Ярчак
	2	Осип Е. Куземчак
114	2	Володимир Бережан
	2	Микола Б. Ткачук
	2	Микола Ляшенко
116	2	Степан Шилкевич
117	2	Роман Іваницький
119 — 140	2	Ольга Мамрич
120	2	Володимир Рефт
	2	Іван Фечушак
121	2	Олекса Ґадз
123	2	Іван Голик
124 — 313	2	Олександер Бала
125	2	Іванна Подола
	2	Анна Кикта
127	2	Марія Гаравус
	2	Ілля Була
	2	Атанас Кобрин
128 — 166	2	Іван Федірко
130	2	Іван Малець
	2	Василь Піх
131	2	Лев Боднар
	2	Микола Сенчишак
132 — 396	2	Доналд Смерека
133	2	Анна Дубас
134 — 384	2	Анна Клим
137	2	Михайло Колодруб
142	2	Мирослав Маркович
144 — 403	1	Микола Чомко
146	2	Степан Хомяк
147	2	Іван Зазворський
	2	Микола Йовик
	2	Іван Гуцайлюк
150 — 402	2	Анна Бурій
151	2	Анна Пипюк
153	2	Іван Скіра
	2	д-р Богдан Гнатюк
	2	Володимир Т. Дармопрай
155	2	Михайло Фединишин
	2	Микола Степась
	2	Корнило Галушка
156	2	Микола Яцик
	2	Іван Чабан
157 — 285	2	Михайло Харів
158	2	Юрій Сокол
	2	Володимир Костик
161	2	Іван С. Антушак
	2	Євстахій Прокопович
	2	Михайло Гладьо
163	2	Степан Филик
	2	Микола Курко
164	2	Іван Кудрич
165 — 506	2	Марія К. Пелехата
168	2	Михайло Шнир
170	2	Дмитро Дидик
	2	Павло Мелень
171	2	Анастасія Раєн
173	2	Петро Щерба
174	2	д-р Атанас Слюсарчук
175	2	Ярослав Базюк
	2	Василь Папіж
176	2	Михайло Остап
	2	Григорій Чомко
177	2	Іван Лаба
178 — 278	2	Петро Ковальчук
179	2	Михайло Дмитришин
182	2	Іван Живіцький
183	2	Володимир Дідик
184	2	Богдан Ластовецький
191	2	Василь Колодій
	2	Панько Джинджиристий
192	2	Матвій Політило
194	2	Іван Василишин
	2	Михайло Салдан
	2	д-р Володимир Нестерчук
204	2	д-р Василь Палідвор
	2	Павло Марко
	2	д-р Олександер Соколишин
206	2	Лев Гардінк
	2	Володимир Кіндефорський
207 — 115	1	Павло Рева
213	2	Володимир Козак
214 — 340	2	Омелян Твардовський
216 — 248	2	Антін Маланяк
217	2	Онуфрій Голод
	2	Василь Велитович
	2	Вінкентій Ковба
218	2	Степан Бурий
219	2	Йосип Воробець
	2	о.Микола Харіщак
220	2	Іван Мелінишин
	2	Петро Ґут
221	2	Марія Шпікула
	2	Петро Куліш
	2	Іван Михальцевич
	2	Михайло Ременюк
222 — 167	2	Ярослав Кришталович
223	2	Іван Гринчишин
226	2	Мирослав Кальба
229 — 280	2	Михайло Дутчак
230	2	Петро Ліщак
	2	Михайло Мартинишин
233	2	Олена Маґер
234	2	Іван Іваник
	2	Василь Головінський
235 — 504	2	Михайло Бобер
236	2	Іван Новак
237	2	Михайло Крика
238	2	Анна Ремик
	2	Данило Бортник
239	2	Михайло Ковальчук
240	2	Андрій Стецяк
	2	Андрій Запаранюк
	2	Володимир Якима
242	2	Михайло Мазур
243	2	Антін Гайдук
245	2	Михайло Мартиненко
	2	Петро Булат
251	2	Тарас Ю. Шмаґала
	2	Ярослав Кравчук
252	2	Михайло Польовий
253 — 209	2	Степан Михалишин
254	2	Василь Романишин
	2	Петро Селемен
256	2	Ольга Недошитко
257	2	Петро Сильчак
	2	Микола Новак
259	2	Юлія Ґуґлик
	2	Петро Роздільський
261 — 331	2	Петро Аркотин
266	2	Василь Труфин
	2	Осип Пащак
267	2	Іван О. Флис
	2	Юрій Васильців
268	2	Омелян Барилка
270	2	Михайло Баран
	2	Антін Шаран
271	2	Іван Чопко
272 — 435	2	Михайло Литвин
274	2	Олеся Добрянська
276	2	Степан А. Іваницький
	2	Осип Прокопович
277	2	Євстахій Гомотюк
	2	Володимир Василенко
	2	Василь Дерлиця
281	2	Михайло Волошин
	2	Мирон Сірий
282 — 477	2	Катерина Лукач
283	2	Павло Пироганич
284	2	Іван Василюка
286	2	Олекса Барна
287	2	Теодор Литвинюк
	2	Володимир Я. Сохан
288	2	Дмитро Мушастий
289	2	Іван В. Міщук
290 — 405	2	Михайло Хома
291	2	Маргарита Рутенська
292	2	Петро Федик
	2	Михайло Дужий
	2	Іван Ващук
293	2	Андрій Данильчук
	2	Марія Душник
295	2	Василь Пулк
	2	Євстахій Мотрович
296	2	Петро Лобур
301	2	Василь Іващук
303 — 12	2	Осип А. Мащак
304	2	Микола Гнатик
	2	Михайло Завійський
305	2	Михайло Гентош
307	2	Дмитро Ґалонжка
310 — 160	2	Микола Долгун
316	2	Володимир Гавриляк
	2	Іван Новак
	2	Володимир Ґурянський
317 — 263	1	Анастасія Д. Андрусишин
318 — 44	2	Юлія Тхорик
319 — 333	2	Юрій Вельґош
320	2	Іван Малко
	2	Осип Зінкевич
321	2	Дмитро Цюх
323 — 92	2	Василь Федин
324	2	Іван Струк
325	2	Василь Цюпа
	2	Володимир Клосник
	2	Василь Троць
327	2	Андронік Копистянський
	2	Володимир Білий
330	2	Ярослав Мартинюк
334	2	Степанія Боганик
	2	Микола Задерецький
335 — 80	2	о. Евстахій Писар
336	2	Григорій Кісіль
	2	Григорій Степаник
337	2	Емануїл Притула
338	2	о. Микола Федорович
339	2	Семен Лупацій
341	2	Володимир Гірняк
	2	Петро Мудрий
342	2	о. Петро Мелех
343	2	Катерина Федоришин
344 — 247	2	Тимко Бутрей
345	2	Микола Дербуш
	2	Олександра Костюк
346	2	Роман Чучкевич
347	2	Григорій Тимчій
348	2	Марія Макар
	2	Степанія Волошин
349 — 378	2	Осип Ґеречка
350	2	Тома Фінів
352	2	Ярослав Щербак
353	2	Микола Василюк
354 — 141	2	Павло Ващишин
356	2	Михайло Воробець
358	2	Катерина Мураль
360 — 299	2	Іван Гаврилюк
361	2	д-р Василь Вишиваний
	2	Іван Пригода
	2	Іван Винник
362	2	Федір Петрик
364	2	Василь Брездун
	2	Михайло Пап
367	2	Василь Попович
	2	Юліян Кушнір
	2	Теодор Песко
368 — 429	2	Василь Подубинський
369	2	Єва Колтонюк
370	2	Григорій Ґіна
371	2	Юліян Баранюк
	2	Іван Оверко
372	2	Осип Ярема
374	2	Володимир Федорів
375	2	Петро Тарнавський
	2	Іван Данківський
379	2	Михайло Семків
	2	Богдан Кашуба
	2	Петро Семків
382 — 28	2	Катерина Гарбіст
383	2	Осип Хома
385	2	д-р Михайло Данилюк
	2	Петро Пишко
386 — 232	2	Іван Лисоґір мол.
387 — 246	2	Василь Олійник
388	2	Євфемія Воловняк
	2	о. Омелян Мицик
397	2	Іван Скочиляс
	2	Михайло Нич
	2	Петро Ґенґало
399	2	Іван Красник
	2	Роман Припхан
406	2	Микола Мартинюк
	2	Михайло Борик
407 — 408	2	Василь Дідюк
413 — 322	1	Олена Ратушна
414	2	Іван Телюк
	2	Микола Кошак
418 — 480	2	Іван Мельник
422	2	Тихон Тещук
423	2	Теодосій Носієвич
	2	Константин Кобрин
	2	Михайло Ольшанський
424 — 231	2	Володимир Басюк
425 — 300	1	Роман І. Смук
427	2	Петро Дяків
430	2	Осип Бакай
	2	Роман Дяків
	2	Остап Тарнавський
432	2	Микола Мота
	2	Онуфрій Максимів
	2	Роман Вавров
	2	Василь Верига
434	2	Бронислава Мельник
	2	Дмитро Попадинець
436	2	Петро Вербовецький
437	2	Михайло Малинівський
	2	Роман Чорнобіль
439	2	Володимир Зацерковний
440 — 442	2	Софія Куца
441	2	Михайло Лисий
445	2	Іван Геврик
	2	Степан Бабій
448	2	Юрій Чайка
450 — 275	2	Павло Дорожинський
451	2	Єфим Омельченко
452 — 482	2	Марія Сцібайло
454 — 453	2	Микола Бережук
455 — 488	2	Софія Соколишин
457	2	Іван Керницький
458	2	Франко Стахів
459 — 476	2	Анастасія Бордун
461	2	Микола Шпурко
464	2	Микола Хомин
465	2	Марта Цехош
466 — 460	2	Григорій Нога
468	2	Петро Самець
469	2	Карпо Чорномаз
471	2	Павло Дубас
	2	Микола Андрухів
472	2	Степанія Кочій

*) Цей протокол, згідно з однодушним рішенням конвенції, друкується з деякими незначними скороченнями.

ДЕЛЕҐАТИ, ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ І ПРЕЗИДІЯ 62-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ШИКАГО

Відділ	Число голосів	Ім'я і прізвище делегата
473	2	Микола Граб
	2	Юрій Дзява
479 — 16	2	Мирослав Петрів
481 — 17	2	Григорій Шараневич
484	2	Володимир Запаранюк
	2	о. Богдан Смик
485 — 97	2	д-р Микола Сидор-Чарторийський
486 — 152	2	Ярослав Блищак
487	2	Микола Денисюк
489 — 66	2	Микола Шпитко
490 — 172	2	Олекса Паньків
495	2	Іван Паньків
498 — 444	2	Нікандер Буковський

КОНВЕНЦІЙНІ КОМІСІЇ, ПРИЗНАЧЕНІ ГОЛОВНИМ ЕКЗЕКУТИВНИМ КОМІТЕТОМ:

СТАТУТОВА КОМІСІЯ:

1. Мгр. Іван Геврик, 445 Відділ, Вінніпеґ, Ман.
2. Адв. Тома Дармопрай, 153 Відділ, Філядельфія, Па.
3. Тарас Шмаґала, 251 Відділ, Клівленд, Огайо
4. Д-р Василь Палідвор, 204 Відділ, Ню Йорк, Н.Й.
5. Проф. Іван Телюк, 414 Відділ, Ню Гейвен, Конн.

ВЕРИФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ:

1. Петро Федик, 292 Відділ, Дітройт, Миш.
2. Михайло Фединишин, 155 Відділ, Перт Амбой, Н.Дж.
3. Микола Новак, 257 Відділ, Лос Анджелес, Каліф.
4. Василь Попович, 367 Відділ, Рачестер, Н.Й.
5. Микола Сенчишак, 131 Відділ, Шикаґо, Ілл.

ПЕРША СЕСІЯ

Двадцять Шосту Звичайну Конвенцію Українського Народного Союзу, яка відбулася в приміщеннях готелю „Шерман Гавз" у Шикаґо, Ілл., відкрив у понеділок, 26-го травня 1966 року о год. 9.15 рано голова Конвенційного Комітету і заступник головного предсідника УНСоюзу інж. Степан Куропась. Він привітав делеґатів в імені 25-членного Конвенційного Комітету та попросив о. монсіньйора Володимира Паску, пароха катедрального храму св. Миколая в Шикаґо, провести молитву. Делеґати прослухали стоячи молитву виголошену в двох мовах, українській та англійській, такого змісту:

„Помолімося Господеві:

Всемогучий Боже, Володарю неба і землі, Спасителю людського роду, Дателю всего добра — просимо Тебе, вислухай молитву нашу. Кермуй волею, ушляхетнюй заміри, подай ясність думки, збільши досвід і обачність зібраних тут сьогодні і в часі переведення нарад Конвенції.

Дозволь довершити цього діла з Твоєю поміччю і благословенням в згоді, любові і витривалості, маючи на очах взнеслі цілі і зміцнення діяльности організації.

Скріпи, о Боже, в серцях бажання чинити добро, усвідомленням достойности діла з почуттям відповідальности перед Тобою, Всесильний Боже, Твоїми духовними представниками на землі і перед всім членством організації.

Нехай це завдання буде сповнюване розважно і корисно для загального добра української нації і потреб Українського Народного Союзу. Нехай всі, що беруть участь у Конвенції, рівно поділяють намагання чесно і справедливо осягнути благодаті, що ними Твоє Божеське Провидіння дозволяє користуватись людям доброї волі і хай в цьому дусі проходять наради Конвенції, насичені ідеалізмом, щоб заховати наші духові і національні надбання із запевненням ще більших успіхів в будучности".

Опісля інж. Степан Куропась заповів започаткування Конвенції відспіванням американського та українського національних гимнів, що їх виконала Ліліян Опихана, членка 22-го Відділу УНСоюзу, із фортепіяновим супроводом проф. Василя Шутя. До співу українського гимну „Ще не вмерла" включилися спонтанно делеґати і делеґатки. Також відіграно з платівки канадійський гимн у виконанні хору в українській мові.

Конвенцію формально відкрив головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір. Він пояснив, що на цій Конвенції започатковано — впроваджено вперше призначені місця делеґатам після чисел Відділів, що їх вони репрезентують. Він заявив, що це проба, яку делеґати можуть прийняти за добру, або і можуть цей порядок призначених місць змінити. Тоді головний предсідник виголосив таку вступну промову:

СЛОВО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНС ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Високодостойні Делеґатки й Делеґати,
Всечесніші Отці, Дорогі Гості
Вельмишановні Пані і Панове

Маю велику честь і приємність привітати Вас на 26-ій Звичайній Конвенції Українського Народного Союзу та офіціяльно проголосити її відкритою.

У додатку до формальної програми нарад, яку передбачає наш Статут, Шикаґівський Конвенційний Комітет приготовив цілий ряд цікавих подій, які повинні дуже уприємнити всім делеґатам та їх родинам і приятелям побут у цій осередньо-західній метрополії. При відповідному використовуванні часу, ми могли б взяти участь у всіх цих подіях, але ми, як делеґати, мусимо цей тиждень присвятити повним і вичерпним дебатам над тим, що впродовж минулих чотирьох років досягнено і чого не досягнено, мусимо серйозно застановитися над можливостями й напрямними дальшої акції в майбутньому та і, вкінці, винести рішення, які визначать наші цілі на найближчих чотири роки.

Наші наради повинні і будуть проходити під знаком нашого окремого зацікавлення добром нашого членства та цілями нашого Союзу, але ми — як і завжди — будемо найглибше заінтересовані й загальними справами нашої Громади та змаганнями наших поневолених братів. Часом могло б здаватися, що наші громади живуть в окремому для себе світі, в так званих ґеттах, але в дійсності вони є в кожному відношенні інтеґральною частиною активної сцени американського й канадійського життя. Ми знаємо, що українці йдуть уперед і здобувають щораз нові успіхи в професійному житті, в бизнесі, в політиці, на виховному полі. Їхні імена і їхня активність появляються все частіше в крайових і міжнародних повідомленнях та конференціях. Тому то й не диво, що така динамічна активність у минулих чотирьох роках призвела до драматичних змін у наших громадах... Головною подією, що майже цілковито опановувала сцену нашого життя в Америці, була справа пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні. Цей пам'ятник, запропонований нашою конвенцією в 1958 році, став дійсністю в 1964-му році, але щойно після критичного змагання. Могутні опоненти із войовничим „Вашинґтон Пост" на чолі розпачливо намагалися знівечити наші пляни атаками на заслуги Шевченка для американських почестей, намагаючись тим самим дискредитувати перед американською публікою український нарід та його справу. Але, завдяки надзвичайно кооперативній акції всіх елементів у всіх американсько-українських громадах, нам пощастило рішально відбити цей виклик.

Проте, на цьому не закінчилися наші клопоти. На нову тактику рішилася Москва. Започаткувало її публічне звернення нібито діячів української культури із совєтської України в справі запрошення їх до участи в урочистостях відкриття пам'ятника. Цей крок викликав розбіжності опінії, але величезна більшість наших людей були проти цього запрошення. Проте, це Москви не знеохотило. Вкоротці зааранжовано відвідини так званих культурних груп туристів із совєтської України для зустрічей з їхніми „братами" в Америці і Канаді. Ці відвідини, з уваги на стаж відвідувачів, викликали гостру й емоційну реакцію, що створила деяке замішання, а то й огірчення. Все ж таки холодний розум переміг, а час поступово, але певно привертає знову здорову оцінку і розсудок. Політичним вершком того періоду в Америці було відкриття пам'ятника Шевченкові в Вашинґтоні, довершене колишнім президентом Айзенгавером у приявності приблизно стотисячної маси українців.

Політичні досягнення нашої Громади в Канаді були ще більш драматичні. Прем'єр Джан Діфенбейкер, який довершив відкриття пам'ятника Шевченкові в Вінніпеґу в 1961-му році, взяв участь у 7-му Конґресі Українців Каннади. Професор Павло Юзик був найменований досмертним сенатором Канади, долучуючись до сенатора Гнатишина в тій високій інституції. Поважна кількість послів українського походження в парляменті продовжували грати важливу ролю в урядовому житті Канади та вживати своїх впливів у користь боротьби за волю поневолених народів.

В Америці активна підтримка Дня Української Незалежности і Тижня Поневолених Націй збоку сенаторів, конґресменів та губернаторів стейтів і посадників міст є переконливим доказом продовжуваного поступу в дійсному розумінні української проблематики американськими державними провідниками. Ми, без сумніву, поступаємо вперед щодо політичної важливости і впливів.

Одна з найважливіших подій в новітній українській історії заіснувала в лютому 1963-го року, коли світ був зрушений, а Католицька Церква глибоко зворушена повідомленням про те, що митрополит Йосиф Сліпий був звільнений та прибув до Риму після 17 років ув'язнення в совєтських тюрмах та сибірських таборах каторжної праці. Його звільнення було наче чудесною відповіддю на гарячі молитви мільйонів вірних. Цілком природно, що його прибуття і приявність у Римі викликала найглибші національні почування та збільшила українські аспірації. Митрополит-мученик Йосиф Сліпий, тепер Кардинал, був важливою особистістю на Другому Ватиканському Соборі, що зачався восени 1962-го року і що не тільки схвалив важливі зміни в Католицькій Церкві, але також відкрив нові можливості до згоди між католиками, православними та іншими віровизнаннями. Цей новий дух співпраці віддзеркалюється в кожній українській громаді в світі і напевно принесе невимовні духові й моральні користі для нашого народу.

Справа пам'ятника Тарасові Шевченкові, звільнення митрополита Сліпого і найменування його на патріярхорівного Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви та піднесення до гідности Кардинала, як і політичні успіхи доходили до сенсаційности в нашому щоденному житті. Але це ще не все, що діялося. В одній за одною в наших громадах з величезним розмахом збільшувалися і поліпшувалися фізичні устаткування, щоб перетворити наше життя в приємніше й більш продуктивне. Будовано або пляновано нові катедри, нові церкви, нові коледжі і школи, нові народні доми. У Філядельфії започатковано будову двох катедральних храмів, католицького і православного. Збудовано або започатковано будову нових церков коштом від 50.000 до понад мільйона долярів у кільканадцятьох наших громадах. Збудовано або поширено колеґії в Стемфорді в Коннектикат, в Вінніпеґу в Канаді, та у Факс Чейсі біля Філядельфії. Збудовано цілий ряд нових цілоденних парафіяльних шкіл. У багатьох місцевостях Америки і Канади від Атлантику до Пацифіку збудовано нові, часто люксусові народні доми і громадські осередки.

У більш залюднених районах наші організації, що охоплюють усі прошарки нашого життя, збільшили свої ряди. Організації таких професіоналістів, як лікарів, інженерів, правників, журналістів, виховників і артистів безпосередньо і більш активно включилися в наші громадські справи. Студентські громади й молодечі організації поширювали свою діяльність і невпинно змагали до сильнішої й повнішої участи молоді в громадському житті. На більшу скалю продовжували свою виховну і товариську активність наші жіночі організації. Кожна група була в поході. Вже почалися нарікання, що забагато діється в тому самому часі. Це могло бути правдою, але це також вказувало, що наше громадське життя більше урізноманітнюється, ускладнюється, ставить більші вимоги — іншими словами — зроблено загальний поступ на найширшому фронті.

Таке було загальне тло, на якому наш Союз — найбільша українська братерська організація в світі — виконував свою працю впродовж минулих чотирьох років. Могло б здаватися, що коли так багато діялося в наших громадах, Союз не повинен би мати більших труднощів у постійному збільшуванні свого членства. Але фактично, в деякому відношенні саме це й гальмувало нашу організаційну активність, що нам треба було так багато часу й енерґії віддавати додатковим справам. Проте, я особисто вважаю, що на довшу мету ми всі з цього тільки скористаємо, бо будуємо наше громадське життя на солідних основах, які допоможуть нам продовжувати нашу культуру і наші традиції та передати їх ґенерації, яка прийде по час. Тим самим ми промощуємо Українському Народному Союзові шлях до ще більшого і ще світлішого майбутнього.

А тепер, заки приступимо до дальшого порядку нарад, ще вставанням з місць та хвилиною мовчанки віддаймо заслужену пошану шістсот тих наших членів, що відійшли від нас у звітовому часі, між ними й таких передових наших діячів, як світлої пам'яті редактори д-р Семен Демидчук і Степан Шумейко та головні радні Олена Штогрин і Богдан Мельник. Рівночасно вшануймо світлу пам'ять померлих в звітовому часі двох перших наших громадян, Президента З'єдинених Держав Америки Джана Фіцджералда Кеннеді і Президента Української Народної Республіки в екзилі д-ра Степана Витвицького.

'UNA WILL CONTINUE TO FORGE AHEAD'

(Introductory Remarks by Joseph Lesawyer, Supreme President of the Ukrainian National Association, at the opening session of UNA's 26th Convention in Chicago, Ill., on May 16, 1966)

It is an honor to welcome you to the 26th Regular Convention of the Ukrainian National Association and to officially declare the Convention in session. In addition to the formal program prescribed by our By-Laws and Constitution, a series of interesting events has been arranged by the Chicago Convention Committee, which should make the stay in this great mid-west metropolis very pleasant for all the delegates, as well as their families and friends. With judicious use of time we may be able to participate in all the events, but as delegates the week before us must be devoted to a full and thorough discussion of what was or was not accomplished in the last four years, to serious deliberation on the possible courses of action available to us in the future, and then finally to make the decisions that will outline our goals for the next four years.

Our proceedings will be and should be dominated by our specific interest in the welfare of our membership and the objectives of our Association, but as always we will be deeply concerned with general Community affairs and the plight of our enslaved brethren. Though at times it may appear that our communities are living in a world apart or in so-called ghettos, they actually are very much an integral part of the active scene in American and Canadian life. We know that Ukrainians are moving ahead in the professions, in business, in politics, and in the educational world. Their names and activities are appearing ever more frequently in national and international news reports and conferences. It is not surprising, therefore, that such dynamic activity in the past four years brought about dramatic changes in our communities which often bordered on explosion. Headlining and almost completely dominating the scene in the United States was the Taras Shevchenko monument project in Washington, D.C. Proposed by our 24th Convention in 1958, it became a reality in 1964—but only after a critical struggle. Powerful opponents led by the militant Washington Post tried desperately to thwart our plans by attacking Shevchenko's credentials for American honors and thereby also discrediting the Ukrainian people and their cause before the American public. But through unusual cooperative action of all the elements in the entire Ukrainian American community, we decisively beat back the challenge.

Our troubles, however, were not completely erased. Moscow decided on a new approach. It initiated a public request by Soviet Ukrainians for an invitation to participate in the unveiling and dedication ceremonies of the monument. This step aroused differences of opinion, but the vast majority of our people opposed the idea. However, Moscow was not easily discouraged. Subsequently, visits of so-called cultural groups of tourists from Soviet Ukraine were arranged for the purpose of meeting their "brothers" in the United States and Canada. These visits, because of the calibre of the representatives, provoked sharp emotional reactions which created some confusion and even bitterness. But cool heads prevailed and the passage of time is slowly but surely restoring sound judgement and reasonableness.

In the United States, the political highlight of the period under discussion was the unveiling of the Shevchenko statue in Washington by former President Eisenhower, and the presence at the dedication of approximately 100,000 Ukrainians. In Canada, the political gains of our people were even more dramatic. Prime Minister John Diefenbaker, who had unveiled the Shevchenko monument in Winnipeg in 1961, took part in the 7th Canadian Ukrainian Congress. Professor Paul Yuzyk was appointed to the Canadian Senate for life, joining Senator Hnatyshyn in that august body. A number of members of parliament of Ukrainian origin continued to play important roles in the governmental life of Canada and to exert their influence on behalf of the fight for freedom of enslaved peoples.

In the United States the annual active support of Senators and Congressmen, as well as state governors and mayors, of Ukrainian Independence Day and Captive Nations Week were definite evidences of continued progress in the real understanding of the Ukrainian problem by government leaders. We definitely moved ahead in political importance and influence.

One of the most important events in modern Ukrainian history was revealed in February 1962, when the world was startled and the Catholic Church deeply moved by the announcement that Metropolitan Josef Slipyj was in Rome, having been released after 17 years of imprisonment in Soviet dungeons and Siberian prison camps. His return was the miracle answer to millions of fervent prayers by the faithful. It was only natural that his presence in Rome not only stirred up immeasurable national emotions but stimulated Ukrainian aspirations. Metropolitan Slipyj, now a Cardinal, was an important personage at the Ecumenical Council that started in the fall of 1962, a Congress which not only made important changes in the Catholic Church but also opened up new vistas of concord between Catholics, Orthodox and other religious groups. This new spirit of cooperation is now being reflected in every Ukrainian community the world over and unquestionably will bring untold spiritual and moral benefits to our people.

The Shevchenko monument project, Cardinal Slipyj's return to freedom, and our political successes all bordered on the sensational. But this was not all that was happening. In community after community a boom was on in improving our physical facilities for making life more pleasant and productive. Cathedrals, churches, colleges, schools and community centers were being constructed or planned. In Philadelphia, construction was started on two cathedrals, Catholic and Orthodox. Colleges were constructed or expanded in Stamford, Connecticut, Winnipeg, Canada, and Fox Chase, Philadelphia. New churches in dozens of cities, ranging in cost from $50,000 to over a million dollars, were being built or planned. Parochial schools to accommodate all elementary full-time classes were built. Luxurious national homes and modern community centers were completed in cities stretching from one end of the continent to the other.

In the more populated areas, organizations encompassing all strata of our community life increased their ranks. Professional groups such as doctors, engineers, lawyers, journalists, educators and artists became more directly and actively involved in community affairs. Student associations and youth leagues expanded their activities and constantly kept striving to develop a stronger youth participation in community life. Women's societies continued their educational and social programs at a stepped-up pace. Every group was on the move. We began to hear complaints that there was too much going on at the same time. This was true, but it indicated that the communities were becoming complex, sophisticated, and more demanding — in other words, general progress was being made on a broad front.

It was against this background that our Association, the largest Ukrainian fraternal society in the world, carried on its organizational work for the past four years. It would seem that with so much going on in our Ukrainian communities, there would be little difficulty in maintaining a steady and rapid growth in membership. Actually in some ways we were hampered in our organizational duties because so much time and energy was expended on extra-curricular affairs. Nevertheless, I personally feel that we will benefit in the long run because we are building our community life on a solid base that will help us carry on our traditions and culture for generations to come. Under such circumstance the Ukrainian National Association will continue to forge ahead.

At this time, before we proceed with our formal program, I would like to ask you all to stand, and with a moment of silence, pay tribute to the memory of over 600 deceased UNA members in the last four years, including outstanding leaders such as Dr. Semen Demydchuk, Stephen Shumeyko, Supreme advisors Helen Shtogryn and Bohdan Melnyk, and two great world leaders, former President of the U.S.A. the late John F. Kennedy and the President of the Ukrainian National Republic in exile, Stepan Wytwycky.

Це саме вступне слово виголосив головний предсідник англійською мовою для тих делеґатів, які не володіють вповні українською мовою. Вкінці свого слова головний предсідник Йосип Лисогір представив делеґатам і делеґаткам членів Головного Уряду УНСоюзу, які сиділи за президіяльним столом, за виїмком головного контролера інж. Володимира Коссара, неприявного на Конвенції з огляду на стан здоров'я.

Спеціяльно згадав головний предсідник покійного члена Головної Ради Богдана Мельника і при тому представив делеґатам його дружину — делеґатку та згадав покійну головну радну з Філядельфії Олену Штогрин.

Головний предсідник висловив подяку членам Конвенційного Комітету за виконану працю над підготовкою Конвенції та представив асистента управителя готелю „Шерман Гавз" п. Фенчина, який виголосив короткий привіт делеґатам. Він теж вручив головному предсідникові Й. Лисогорові президіяльний молоток для ведення Конвенції.

Головний предсідник попросив делеґатів поглянути у книгу звітів, в якій подана програма Конвенції і запропонував цей порядок прийняти. Делеґат Відділу ч. 8 Василь Мандзій поставив внесок прийняти програму так як вона була друкована, піддержали цей внесок делеґати Відділів 115, 19, 14 і 423, після чого делеґати одноголосно через піднесення рук прийняли такий порядок нарад Конвенції:

ПРОГРАМА 26-ої Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу

1. Відкриття Конвенції;
2. Звідомлення Верифікаційної Комісії;
3. Вибір:
   а) Конвенційної президії в складі голови, двох заступників та двох секретарів,
   б) Виборчої Комісії в складі 11 членів,
   в) Комісії Просьб і Скарг в складі 5 членів;
4. Покликання Пресової Комісії;
5. Звідомлення членів Головного Екзекутивного Комітету:
   Головного предсідника Йосипа Лисогора,
   Заступника головного предсідника інж. Степана Куропася,
   Заступниці головного предсідника Анни Герман,
   Головного секретаря Ярослава Падоха,
   Головного Касира Романа Слободяна.
6. Звідомлення Головної Контрольної Комісії і її членів:
   д-ра Володимира Ґалана;
   інж. Володимира Коссара;
   Петра Пуцила;
   Івана Кокольського;
   Івана В. Іванчука.
7. Звідомлення членів Головної Ради:
   Богдана Зорича;
   Ярослава Гука;
   Тараса Шпікули;
   Дмитра Шмаґали;
   Василя Гузара;
   Андрія Джули;
   Анни Чопик;
   Івана Одежинського;
   Олени Олек;
   Осипи Олінкевич-Михаленко;
   Мирона Куропася;
   Марії Демидчук.
8. Звідомлення головного редактора органу УНСоюзу „Свободи" — Антона Драгана.
9. Дискусія над звідомленнями та їх прийняття;
10. Звідомлення Статутової Комісії; дискусія та ухвали;
11. Визначення висоти запорук і платні головного предсідника, головного секретаря і головного касира;
12. Вибір Головного Уряду УНСоюзу;
13. Звідомлення Комісії Просьб і Скарг; дискусія та ухвали;
14. Внесення і ухвали для добра організації;
15. Різні справи;
16. Закриття Конвенції.

Після того головний предсідник попросив до слова голову Верифікаційної Комісії Василя Поповича, делеґата 367 Відділу, складаючи рівночасно ґратуляції Верифікаційній Комісії за дуже добре виконану працю, головно при реєстрації делеґатів.

Голова Верифікаційної Комісії Василь Попович розповів про працю Комісії, її склад та розподіл функцій між членами, а вкінці попросив секретарів Верифікаційної Комісії Петра Федика і Михайла Фединишина прочитати звіт Верифікаційної Комісії в українській та англійській мовах.

ПРОТОКОЛ Верифікаційної Комісії 26-ої Конвенції УНСоюзу

Верифікаційна Комісія почала працю 12-го травня 1966 о год. 10-ій рано в приміщенні готелю „Шерман Гавз" в Шикаґо, Ілл. Членами Верифікаційної Комісії були наступні делеґати, яких найменував Головний Екзекутивний Комітет згідно з постановами статуту:

Петро Федик, 292 Відділ, Дітройт, Міш.
Михайло Фединишин, 155 Відділ, Перт Амбой, Н. Дж.
Василь Попович, 367 Відділ, Рочестер, Н. Й.
Микола Сенчишак, 131 Відділ, Шикаґо, Ілл.
Микола Новак, 257 Відділ, Лос Анджелес, Каліф.

Комісія уконституувалась ось так:
предсідник — Василь Попович,
заступник — Микола Сенчишак,
секретар укр. мови — Петро Федик,
секретар англ. мови — Михайло Фединишин,
редактор протоколу — Микола Новак.

Принято слідуючий порядок нарад:

1. Відкриття
2. Загальні інформації гол. секр. д-ра Я. Падоха і заступника гол. пред. інж. Степана Куропася
3. Уконституування Комісії
4. Ділові справи
5. Реєстрація делеґатів
6. Різне
7. Звіт Комісії перед делеґатами
8. Розв'язання Комісії.

1) Засідання Комісії відкрив гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох, вітаючи членів Комісії.

2) Про завдання Комісії та загальний перегляд справ, які передано під розгляд Комісії інформував членів Комісії гол. секретар УНС д-р Я. Падох і заступник гол. предсідника УНС інж. Степан Куропась.

3) Комісія уконституувалась, як подано вище.

4) Комісія розглянула 7 протестів та 4 прохання, одержані від таких Відділів:

Протести: Відділ 5 з Асторії, Н. Й.; Відділ ч. 35 з Шикаґо, Ілл.; Відділ ч. 102 з Клівленду, Огайо; Відділ ч. 369 з Палмертону, Па.; Відділ ч. 385 з Міннеаполісу, Мінн.; Відділ ч. 388 з Честеру, Па.; Відділ ч. 39 зі Сиракюз, Н. Й.

Прохання: Відділу ч. 183 з Дітройту, Міш.; Відділів 335 і 80 з Гарві, Ілл. і Келумет Сіті, Ілл. про злуку, Відділів 382 і 28 із Френклін, Па. і Магоной Плейн, Па. про злуку, та Відділу ч. 200 з Озон Парку, Н. Й.

Справа Відділу ч. — 5:
Комісія відкинула протест і вирішила правними делеґатами Маріяна Курочку і Володимира Левенця.

Справа Відділу ч. — 35:
Комісія рішила, що правним делеґатом являється Богдан Вовчик,

Справа Відділу ч. — 39:
Протест п. Івана Пугуляка — Комісія, перевіривши справу вищезгаданого Відділу — рішила, що правними делегатами являються: Іван Пиндус, Віктор Осухівський і Олекса Шмокалюк.

Справа Відділу ч. — 102:
Протест проти вибору двох делегатів, — Комісія признала правними делеґатами: Григорія Голубця і Михайла Малевського.

Справа Відділу ч. — 369:
Протест голови Відділу п. Ігнатія Климишина — Комісія затвердила делегатом Еву Колтонюк.

Справа Відділу ч. — 385:
Протест, який домагався уневажнити збори Відділу: Комісія рішила признати делегатами Михайла Данилюка і Петра Пишка.

Справа Відділу ч. — 388:
Комісія відкинула протест і рішила признати делегатом о. Омеляна Мицика.

Справа Відділу ч. — 183 (прохання):
Прохання відмовлено, бо воно незгідне зі статутом УНСоюзу.

Справа Відділів ч. — 335 і ч. — 80:
Комісія одобрила злуку Відділів і признала правним делегатом о. Евстахія Писара.

Справа Відділів ч. — 382 і ч. 28:
Комісія затвердила делегаткою Катерину Гарбіст..

Справа Відділу ч. — 200:
Комісія ухвалила допустити як заступницю померлого делегата Естелу Чорній.

Верифікаційна Комісія відбула свої наради та вела працю реєстрації делеґатів в таких днях і годинах:

12-го травня від 10-ої рано до 10-ої ночі,
13-го травня від 9-ої рано до 6-ої вечора,
14-го травня від 10-ої рано до 7-ої вечора,
15-го травня від 8-ої рано до пізної ночі
і 16-го травня рано до початку першої сесії.

У висліді реєстрації делеґатів Верифікаційна Комісія ствердила, що на конвенцію прибуло 407 делеґатів та 21 головних урядовців. В тому є 401 делеґат з правом на два голоси кожний та 6 делеґатів з правом по одному голосові, як і 21 головний урядовець, які управнені до одного голосу кожний. Разом зареєструвалося 428 учасників Конвенції з числом 829 голосів.

Забрали коротке слово теж заст. голови Комісії Микола Сенчишак і редактор протоколу Комісії Микола Новак.

Протокол Верифікаційної Комісії схвалила Конвенція одноголосно на внесок делеґата 59 Відділу, піддержаний делеґатами Відділів 168 і 195.

Головний предсідник заповів делеґатам, що перебіг Конвенції записується на звукозаписній стрічці. Для пояснення, як мають поступати делеґати, щоб запис Конвенції був вповні ефективний, головний предсідник попросив делеґата Василя Поповича, який записував Конвенцію на стрічку, щоб він дав потрібні інструкції та побажання в цій справі всім учасникам Конвенції.

Василь Попович просив делеґатів, щоб вони, при зголошенні до слова, подавали свої імена та прізвища і числа Відділів, які вони репрезентують, як теж, щоб вої вони говорили до мікрофонів своїм нормальним голосом, тобто не кричали, ані не говорили надто тихо.

Головний предсідник Йосип Лисогір назначив вкінці звіту Верифікаційної Комісії дверників, які мають допускати на залю тільки делеґатів, а саме делеґата 106 Відділу Михайла Попеля, делеґата 418 Відділу Івана Мельника, та делеґата 361 Відділу Івана Пригоду.

Також проголосив усім делеґатам, що службовичка головної канцелярії і делеґатка Стела Рась приймає аплікації нових членів, що їх привезли делеґати в дарунку УНСоюзові на Конвенцію.

Після цього головний предсідник представив Конвенції визначного гостя — представника Крайового Братського Конґресу Америки, його секретаря та скарбника Фостера Фаррела, який виголосив до делеґатів короткий привіт. Фостер Фаррел подякував за почесне представлення та сказав: „Мені приходилось вже не раз складати привіти при таких і подібних нагодах. Але я є так захоплений Вашою установою, що для неї я таки склав новий привіт, а не один із тих, що їх мою готовими. В 1894 році були в Америці важкі часи з великими господарськими і фінансовими труднощами для мешканців нашої країни. Хронікарі тих часів через ці події забули віднотувати велику подію, якою було заснування Українського Народного Союзу. Для засновників Вашої організації будучність виглядала дуже непевною, але їх кріпила віра і братня любов та бажання допомогти один одному. Вони поставили тверді підвалини, на яких наступні генерації продовжували будову справді демократичної організації з провідниками, відданими своїй організації та своїм обов'язкам. З малої організації по 70 роках Ваша установа зросла, тоді коли інші подібні установи, з кращими виглядами на успіх, потерпіли невдачі. Ви зросли у членстві до 85,000 а Ваше майно до 31,000,000 долярів завдяки уважному та мудрому керівництву. Фінансова стабільність Вашої установи видержує порівняння з найбільшими установами і Ви можете бути з цього горді. Я знаю УНСоюз впродовж останніх 35 років. В тому ж часі я знав добре Ваших урядовців, про яких можу сказати, що служили вони віддано Вашому Союзові і Братським Конґресам, в яких займали різні пости. Коли мене запрошено скласти привіт Вашій Конвенції, я прибув сюди свідомий, що Ваш предсідник Йосип Лисогір є членом Екзекутиви нашого Братського Конґресу і цим самим одним із моїх шефів. Приявність свою тут уважаю великою приємністю і почестю. Бажаю Вам дальших і ще більших успіхів в наступних роках. Щиро дякую Вашим урядовцям за щиру співпрацю і поміч та піддержку. Всім Вам дякую за запрошення мене сюди та бажаю Вам приємних і корисних нарад".

Головний предсідник подякував дорогому гостеві за привіт та слова признання нашому УНСоюзові і заповів приступлення до наступної точки програми Конвенції, а саме вибору Президії Конвенції.

ВИБІР ПРЕЗИДІЇ КОНВЕНЦІЇ

Головний предсідник Йосип Лисогір проголосив приступлення до вибору Президії Конвенції, яка складатиметься із предсідника, двох заступників і двох секретарів. Для допомоги у переведенні виборів Президії попросив головний предсідник членів Верифікаційної Комісії і зазначив, що вибір поодиноких членів Президії Конвенції відбуватиметься окремо.

На пост предсідника Конвенції були запропоновані наступні особи: адв. Іван Флис, делеґат 267 Відділу, на внесок д-ра Романа Голіята, делеґата 19-го Відділу, піддержаний делеґатом 8-го Відділу Василем Мандзієм; д-р Богдан Гнатюк, делеґат 153-го Відділу на внесок Петра Ґенґала, делеґата 397-го Відділу, піддержаний делеґатом 45-го Відділу Миколою Сеником; адв. Роман І. Смук, делеґат 425-го Відділу, на внесок Григорія Дацькова, делеґата 106-го Відділу, піддержаний делеґатом 157-го Відділу інж. Михайлом Харовим.

В голосуванні через піднесення рук кандидати на предсідника Конвенції одержали голосів: адв. Іван Флис — 160 голосів, д-р Богдан Гнатюк — 158 голосів і адв. Роман І. Смук — 38 голосів. Згідно з цим, адв. Іван О. Флис був вибраний на предсідника Конвенції більшістю голосів.

На пост першого заступника предсідника Конвенції були запропоновані: д-р Богдан Гнатюк, делегат 153-го Відділу, адв. Роман І. Смук, делеґат 425-го Відділу, інсп. Іван Василишин, делеґат 194-го Відділу та Василь Дідюк, делеґат 407 - 408 Відділів. Першим заступником предсідника Конвенції був обраний д-р Богдан Гнатюк, який одержав 223 голоси, а дальші кандидати одержали: адв. Роман І. Смук — 65 голосів, інсп. Іван Василишин — 21 голосів і Василь Дідюк — 20 голосів.

На пост другого заступника предсідника Конвенції були запропоновані: Василь Дідюк, делеґат 407-408 Відділів і адв. Роман І. Смук, делеґат 425-го Відділу. Вибрано на другого заступника предсідника Конвенції Василя Дідюка, який одержав у голосуванні 253 голоси. Адв. Роман І. Смук одержав у цьому голосуванні 68 голосів.

Кандидатами на пост секретаря Конвенції в українській мові були: Володимир Сохан, делеґат 287-го Відділу (поставлений Степаном Гавришем із 83-го Відділу і піддержаний Миколою Андруховим із 471-го Відділу) та Володимир Гірняк, делеґат 341-го Відділу, який зрезиґнував з кандидатури. Цим самим на секретаря Конвенції в українській мові був обраний Володимир Сохан через аклямацію.

Кандидатами на пост секретаря Конвенції в англійській мові були: Анна Дубас, делеґатка 133-го Відділу (поставлена Мирославом Кальбою із 226-го Відділу і піддержана Романом Іваницьким із 117-го Відділу) та Анна Ремик, делеґатка 238-го Відділу(поставлена Михайлом Крикою із 237-го Відділу і піддержана Іваном Лабою із 177-го Відділу). Третя пропонована кандидатка Катерина Федоришин, делеґатка 343-го Відділу не прийняла кандидатури. У голосуванні через піднесення рук Анна Дубас одержала 203 голоси, а Анна Ремик — 98 голосів. Згідно з цим Анна Дубас була вибрана на секретаря Конвенції в англійській мові.

Після закінчення виборів Президії Конвенції головний предсідник Йосип Лисогір запросив членів Президії зайняти місця при президіяльному столі і передав провід Конвенції предсідникові Конвенції адв. Іванові Флисові. Йосип Лисогір представив делеґатам приявну на Конвенції дружину покійного головного предсідника УНСоюзу Дмитра Галичина, паню Стефанію Галичин, та бувшу заступницю головного предсідника УНСоюзу паню Марію Малєвич.

Перебравши провід Конвенції, адв. Іван Флис подякував делеґатам в імені всіх вибраних членів Президії за довір'я та вибір. Точно о год. 12.15 Іван Флис закрив першу сесію Конвенції, проголошуючи перерву в нарадах до год. 1 30 по полудні. При цьому він пригадав делеґатам зберегти при собі на пополудневу сесію виборчі картки — бальоти, які були їм роздані для голосування на 11 членів Виборчої Комісії та 5 ченів Комісії Просьб і Скарг.

ДРУГА СЕСІЯ

Другу з черги, пополудневу сесію 26-ої Конвенції відкрив Іван Флис, предсідник Конвенції о год. 1.50 по полудні. Він попросив секретаря Конвенції Володимира Сохана відчитати із протоколу попередньої Конвенції правила внесків і дискусії такого змісту:

1. Президія керуватиме Конвенцією згідно з Правилами Ведення Зборів Робертса з тим вийнятком, що дозволятиме ставити не більше як три внески перед голосуванням і над ними дискутувати. Внески подаватиме під голосування у хронологічному порядку їх подавання. Тільки піддержані внески будуть поставлені під голосування.

2. Кожний делеґат, якому предсідник уділив слово, повинен підійти до мікрофону на залі й перед своїм словом подати виразно своє прізвище та число Відділу, що його він репрезентує, бо інакше його участь не буде занотована в протоколі Конвенції.

3. Президія переводитиме засадничу дискусію над звітами та над внесками для добра організації в той спосіб, що наперед відкриє зголошення дискутантів, щоб усі охочі зголосилися на листу дискутантів наперед. Кожний делеґат повинен подати на карточці секретарям Конвенції своє прізвище та число Відділу. Дискутанти будуть покликувані до слова в порядку одержання їх зголошень.

4. Президія застерігає собі право обмежити час дискусії, а також відібрати слово делеґатові, якщо він не придержуватиметься справи, яка саме обговорюється.

Після прочитання цих же правил в англійській мові, Іван Флис проголосив номінації кандидатів на членів Виборчої Комісії, одинадцять членів якої мають переводити вибори Головного Уряду УНСоюзу Із залі нарад були запропоновані і піддержані ось такі кандидати на членів Виборчої Комісії:

Стефанія Бохонок — дел. 334 Відділу, інж. Володимир Бережан — дел. 114 Відділу, о. Микола Харищак — дел. 219 Відділу, Катерина Федоришин — дел. 343 Відділу, о. Богдан Смик — дел. 484 Відділу, Анна Прескович — дел. 23 і 138 Відділів, Василь Верига — дел. 432 Відділу, д-р Ярослав Бернадин — дел. 45 Відділу, Микола Чомко — дел. 144 і 403 Відділів, Осип Бакай — дел. 430 Відділу, Микола Бобечко — дел 102 Відділу, Петро Сильчак — дел. 257 Відділу, Ґелен Маґер — дел. 233 Відділу, Роман Шраменко — дел. 42 Відділу, Дмитро Дидик — дел. 170 Відділу, Лев Гардінк — дел. 206 Відділу, інж. Володимир Тустанівський — дел. 20 Відділу, Ярослав Базюк — дел. 175 Відділу, Анатоль Домарацький — дел. 25 Відділу, Володимир Дідик — дел. 183 Відділу, Павло Пироганич — дел. 283 Відділу, Петро Ґенґало — дел. 397 Відділу, Микола Андрухів — дел. 471 Відділу, Богдан Ластовецький — дел. 184 Відділу, Іван Красник — дел. 399 Відділу, Іван Петрунцьо — дел. 78 Відділу, д-р Володимир Нестерчук — дел. 194 Відділу, Марія Процак — дел. 37 Відділу, о. Петро Мелех — дел. 342 Відділу, Єфим Омельченко — дел. 451 Відділу, д-р Іван Єрант — дел. 86 Відділу, Юліян Кушнір — дел. 367 Відділу, Петро Пишко — дел. 385 Відділу, Володимир Козицький — дел. 8 Відділу.

Предсідник Конвенції Іван Флис попросив секретаря Конвенції Володимира Сохана прочитати список кандидатів, попередивши перед тим кандидатів, що члени Виборчої Комісії не можуть опісля бути кандидатами на виборні пости Головного Уряду УНСоюзу.

На бажання делегатів секретар В. Сохан подав при прочитуванні імен та прізвищ і чисел Відділів делеґатів також місцевості, або стейти, чи провінції, з яких є ці кандидати. Під час прочитування кандидатів, наступні делеґати відмовились кандидувати до Виборчої Комісії: Марія Процак, о. Петро Мелех, Єфим Омельченко і Петро Пишко.

На прохання предсідника Конвенції Івана Флиса виповнені бальоти зібрали від делеґатів члени Верифікаційної Комісії, які відразу приступили до обчислювання голосів при окремому столі біля президії Конвенції.

Негайно після цього приступлено до номінації кандидатів до Комісії Просьб і Скарг. Із залі нарад були запропоновані і піддержані такі кандидати: Григорій Дацьків — дел. 106 Відділу, д-р Атанас Слюсарчук — дел. 174 Відділу, д-р Олександер Соколишин — дел. 204 Відділу, о. Омелян Мицик — дел. 388 Відділу, Василь Колодій — дел. 191 Відділу, Емануїл Притула — дел. 337 Відділу, Степан Бабій — дел. 445 Відділу, Микола Шпитко — дел. 489 і 66 Відділів, Евстахій Гомотюк — дел. 277 Відділу, Микола Мартинюк — дел. 406 Відділу, Андрій Запаранюк — дел. 240 Відділу, Степан Слободян — дел. 105 Відділу, Іван Мельник — дел. 418 Відділу, Василь Іващук — дел. 301 Відділу, інж. Микола Граб — дел. 473 Відділу і Михаїл Семків — дел. 379 Відділу.

Секретар Конвенції Володимир Сохан прочитав імена, прізвища, числа відділів та стейти, чи провінції запропонованих кандидатів до Комісії Просьб і Скарг. Під час прочитування кандидатів наступні делеґати відмовились від кандидатур: Іван Мельник і інж. Микола Граб.

Члени Верифікаційної Комісії зібрали від делеґатів виповнені бальоти голосування на п'ять членів Комісії Просьб і Скарг та приступили негайно до обчислювання голосів.

Після цього предсідник Конвенції Іван Флис прочитав письмовий привіт, одержаний від мейора міста Монтреалу Жана Драпо. Вітаючи 26-ту Конвенцію УНСоюзу і її учасників, мейор Монтреалу запросив членів Головного Уряду відбути в наступному році свої річні наради 28-го квітня до 27-го жовтня 1967 року.
у Монтреалі і тоді рівночасно відвідати Світову Міжнародну виставку, яка відбуватиметься у цьому місті від

Запрошений до слова голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Шикаґа і околиці, Микола Олек виголосив ось такий привіт:

„Пане Предсіднику, Члени Екзекутиви, Контролери і Головні Радні та Делеґати і Гості 26-ої Конвенції УНСоюзу!

Ви маєте право гордитися великими досягненнями та завершеннями, що їх осягнули ми впродовж 72 років, починаючи від праці піонерів аж до сьогоднішніх подій. Нині на цю Конвенцію звернені очі цілого українського світу, бо УНСоюз, це найбільша українська організація у вільному світі, яка росте і сподіється в майбутньому ще більших досягнень.

Мені припала велика честь вітати Вас усіх в нашому місті Шикаґо в імені Окружного Комітету та побажати Вам найкращих успіхів".

На цьому предсідник Конвенції Іван Флис проголосив перерву наради другої сесії о год. 3.20 на 10 хвилин.

Після перерви, точно о год. 3.45 предсідник Іван Флис відкрив дальші наради другої сесії Конвенції. Першим до слова зголосився гол. радний Мирон Куропась, який проголосив час і місце автобусової прогулянки по Шикаґо для делеґатів.

На пропозицію Миколи Андрухова, делеґата 471 Відділу піддержану делеґатами 35, 49 і 106 Відділів, вирішено одноголосно, і апробовано гучними оплесками, вислати привітальну телеґраму до Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого у Ватикані.

Предсідник Конвенції Іван Флис проголосив, що Президія Конвенції призначила Пресову Комісію, в склад якої ввійшли: Антін Драган, Остап Тарнавський, Зенон Снилик, Осип Зінкевич та Марія Шпікула.

Після цього предсідник Конвенції Іван Флис проголосив приступлення до 5-ої точки нарад, тобто до звідомлень членів Екзекутивного Комітету. Першим попросив він до слова головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора.

Приступаючи до усних звітів членів Головного Уряду, предсідник Конвенції Іван Флис поінформував усіх звітодавців, які здаватимуть усні доповнення до звітів, що їх час для доповнень обмежений до 10 хвилин.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНСОЮЗУ ЙОСИПА ЛИСОГОРА

The four-year detailed resume of activities of the Ukrainian National Association from January 1, 1962 through December 31, 1965 that will be presented by the Supreme Officers to the delegates attending the 26th Convention will cover two important milestones in our history—the 70th Anniversary of Svoboda, the official organ of Soyuz, which was celebrated in 1963, and the 70th Anniversary of Soyuz which was celebrated in 1964. If nothing else these anniversaries underscore that we are a firmly established institution with deep rooted traditions that have been faithfully maintained for three score and ten years, a comparatively long period in the life of our young countries, the United States of America and Canada. The officer's reports of what transpired in the last four years, on the other hand, are positive evidence that we moved forward steadily during this period and showed substantial progress in all phases of our current operations. The statistics and supporting information contained in the reports graphically portray a continuous improvement in every department of our Association and, in essence, forecast still greater progress in the years ahead. In the past four years our membership and insurance in force rose to new highs. Assets, dues income, investment income, and yield on investments increased substantially. Dividends were raised considerably and for the first time a dividend was declared on paid up certificates. Total benefits paid to beneficiaries and living members established new high records. The mortality rate declined to a new low.

Our standing among fraternal societies in the United States and Canada as to size of membership moved up from 23rd place in 1961 to 21st place in 1964. We were one of the 14 societies in this group which showed gains in membership. Of the ethnic societies comparable to us, only the Slovak and French fraternals showed gains. The Poles, Croations, and Hungarians lost members in the same period.

MEMBERSHIP AND ORGANIZING ACTIVITIES

During the four year period covered by this report, we organized approximately 18,000 members. After losses due to death, endowment maturities, cash surrenders, and suspensions, the net increase was 4,600. As of December 31, 1965 we had a grand total of 86,000 members or 5.7% more than at the end of 1961. A number of new branches were formed during this period but the final total declined from 489 to 485 because of mergers of smaller units, a policy that we are continuing to encourage.

Insurance in force climbed from $79,500,000 in 1961 to $103,000,000 in 1965, an increase of 30%.

Conducting business in 27 states, the District of Columbia and in seven provinces of Canada, our Association gained members in 18 states, the District of Columbia and in Canada. Seven states decreased in membership and two stayed even.

The fastest growing state was New Jersey with a net gain of 1208 members. Illinois was second with a net gain of 1117, followed by Ohio with 586, New York State with 418, and Canada with 395. California, with an increase of 91 members, the District of Columbia with 33, and Maryland with 165 showed the highest percentage gains.

The leading state in total membership is still Pennsylvania with 17,514. In 1963 New York State took over the lead, but held it for only year. It now is second with 17,284 members, followed by Illinois with 10,819, New Jersey

Докладні чотирилітні підсумки діяльности Українського Народного Союзу від 1-го січня 1962 до 31-го грудня 1965 р., що їх пред'являть головні урядовці делеґатам на цій 26-ій Контенції, охоплять два важливі межові стовпи у нашій історії — 70-річчя „Свободи", офіційного органу Союзу, відзначуване у 1963 році, і 70-річні роковини Союзу, відзначувані у 1964 році. Коли ніщо інше, то вже ці роковини підкреслюють, що ми є міцно збудованою установою, з глибоко закоріненими традиціями, що їх вірно зберігано впродовж трьох двадцятиріч і одного десятиріччя, цебто порівняльно довгого періоду в житті наших молодих країн — З'єднаних Держав Америки і Канади. Звідомлення урядовців про те, що сталося за останніх чотири роки, це — з другого боку — незаперечний доказ, що ми йшли в тому періоді постійно вперед і виявляли поважний поступ в усіх фазах наших біжучих дій. Статистичні дані, пояснення й інформації, поміщені в цих звідомленнях, віддзеркалюють постійне покращування в кожному департаменті нашого Союзу і, по суті, передбачають ще більший поступ в прийдешніх роках. Активи, прибутки з членських внесків, прибуток з інвестицій і самі інвестиції значно зросли. Дивіденди поважно підвищились і вперше проголошено дивіденду на виплачені грамоти. Встановлено нові високі рекорди загальних виплат спадкоємцям та живучим членам. Норма смертности обнизилась до дальшого нижчого рівня.

Наше місце між братськими організаціями в Америці й Канаді щодо числа членства підвищилось з 23-го у 1961 му році на 21-ше у 1964-му. Ми були одною із 14-х організацій у тій групі, яка виявляла збільшення членства. З національних братських організацій, подібних до нашої, тільки словацька й французька братські організації виявили зріст. Поляки, хорвати і мадяри у тому самому часі втратили членів.

ЧЛЕНСТВО И ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Під час чотирирічного періоду, що його охоплює це звідомлення, ми приєднали в члени УНС приблизно 18.000 осіб. Після втрат внаслідок смерти, вивінувальних виплат, передчасних виплат і суспенз, чистий зріст був 4.600. На 31-го грудня 1965 р. ми мали загальну кількість 86.000 членів або 5.7% більше, ніж під кінець 1961 року. Певне число нових відділів зорганізовано у тому періоді, однак в остаточному висліді число відділів зменшилось з 489 до 485 у висліді об'єднання менших відділів; це політика, якій ми й надалі сприятимемо.

Дійсне обезпечення піднялось з 79,500.000 долярів до 103.000.000 в 1965 році, — це зріст на 30%.

Розвиваючи свою діяльність у 27-ох стейтах, Дистрикті Колюмбії і в сімох провінціях Канади, наш Союз здобув нових членів у 18-ох стейтах, Дистрикті Колюмбії і в Канаді. У сімох стейтах зменшився стан членства, а у двох залишився той сам.

Стейтом, в якому найшвидше зростало число членів, було Ню Джерзі з чистим прибутком 1,208 членів. Іллиной був наступним стейтом з чистим прибутком 1,117, після якого йшло Огайо з 586, стейт Ню Йорк з 418 і Канада з 395. Каліфорнія із зростом членства на 91, Дистрикт Колюмбії на 33 і Мериленд на 165 виявили відсотково найбільший зріст кількости членів.

(Продовження на сторінці 4-ій)

with 10,354, Canada with 7,806, Ohio with 7,421, Michigan with 4,190, and Connecticut with 3,270.

Considerable impetus was given our organizing activities by sepecial events such as the already mentioned celebrations of the 70th Anniversary of SVOBODA in 1963 and of Soyuz in 1964 and by a series of improvements, changes, and additions to our insurance plans, membership certificates and application forms and by our new low rate schedules.

The first new plan that was added, the Accidental Death and Dismemberment certificate, (A.D.D.) was issued as of September 1, 1963. To date we have over 2,000 such certificates in force with a face value in excess of $10,000,000.

As of July 1, 1965, we made the following major changes:

1. Adopted a lower dues schedule based on 1958 CSO Tables and established discounts on certificates in amounts of $3,000 and higher.
2. Issued new compact and easy-to-use rate book complete with instructions to organizers.
3. Adopted revised and simplified membership application forms for both juvenile and adult departments.
4. Adopted revised and modernized certificate forms
5. Issued two new plans for 5-year term and 10-year term insurance.
6. Raised age limits of Double Protection (D. P.) certificates from 60 to 65 years.
7. Raised non-medical limits of insurance for applicants.
8. Raised age limit for A.D.D. certificates from 54 to 55 years.

All of the changes, the new plans, and new forms were reviewed by the state insurance departments where we do business and were approved.

The bulk of our organizing work has always been and still is conducted by our secretaries. We continued to concentrate along these lines and every effort was made through close contact with branches, through District Committee meetings, and by conducting Secretaries Courses to help Branch secretaries and other officers improve their organizing techniques and insurance know-how. Special campaigns were planned to encourage Branches to increase their membership and numerous awards including cash prizes and free vacations at Soyuzivka were established to stimulate organizers. Nevertheless, many branches were completely inactive and declined in membership.

It was evident and is becoming more so each year that most secretaries and other Branch officers under present conditions cannot fully exploit our potential market. We, therefore, employeed full time representatives who, in addition to organizing members, were assigned the task of assisting secretaries and branch officers in performing branch duties including organizing members. This step has been reasonably successful and we plan to increase the number of such field organizers as fast as we can obtain competent personnel.

To strengthen our organizing apparatus in Canada, we established the post of Director of Canadian Affairs of the Ukrainian National Association. We also engaged one full time field representative and several part time organizers. It is our intention to increase the full time field staff as qualified personnel becomes available. Our hopes for substantial progress in Canada continue to be optomistic despite the mediocre results in the last four years. More full time organizers who know the insurance business and are familiar with the special conditions existing in Canada may help us attain better results.

All of our organizing efforts and campaigns were fully supported by continuous advertising and constant reporting of U.N.A. activities in SVOBODA and the UKRAINIAN WEEKLY, in other newspapers, particularly in Canada, and on radio programs in Toronto, Winnipeg, Philadelphia and Chicago. Numerous brochures describing our insurance plans in both languages and the revised "Facts" booklet were made available to Branches, organizers, and prospects.

In 1963 and 1964 in honor of the 70th Anniversaries of Svoboda and U.N.A. respectively, special membership campaigns were announced and additional awards were established for organizers. The Hrushka medal was awarded in 1963 and the 70th U.N.A. Jubilee Pin in 1964. Neither campaign reached its expected goal.

Our thirty-one District Committees continued their useful and necessary service with some areas such as Philadelphia, Newark, Jersey City, Cleveland and Detroit showing improvement. We have found that these Committees are generally more effective if a field representative is available to help plan their programs and to assist secretaries and branch officers in organizing activities. This phase of our operation will develop and results will improve as we enlarge our field force.

A continuing problem on the branch level is the apparent lack of interest on the part of our young members in local Soyuz activities. Too few of our young men and women are branch officers. Not many are acquainted with branch procedures and most are not aware of what the Ukrainian National Association can do for them, their children, and their community. Our sports program and the work of the newly formed Educational Research Commission have been designed to help correct these conditions. The youth activities at Soyuzivka including the childrens camp, the Cultural Courses, the sports tournaments and the student employees during the summer vacations and holiday week-ends are helping to lay the ground work for a long range appreciation of Soyuz and in time many of these youngsters, I am certain, will become our local and national leaders.

FINANCIAL DEPARTMENT

The story of our financial growth makes very pleasant reading. Income, assets, reserves, as well as benefit payments to members increased steadily each year.

Dues from members for the four years ending December 31, 1965 amounted to $9,700,000, an increase of $1,100,000 over the previous four years. Investment income totalled $4,300,000 as against $3,100,000; a gain of $1,200,000.

The following comparison of 1965 annual figures with that of 1961 brings into sharper focus the extent of the over-all gains:

	1965	1961	Increase
Assets	$ 30,985,000	$ 25,460,000	$ 5,525,000
Bonds	$ 21,190,000	$ 18,990,000	$ 2,200,000
Mortgages	$ 8,500,000	$ 5,100,000	$ 3,400,000
Loans to members	$ 480,000	$ 390,000	$ 90,000
Surplus	$ 7,750,000	$ 6,270,000	$ 1,480,000
Annual Dues	$ 2,510,000	$ 2,230,000	$ 280,000
Annual Invest. Income	$ 1,210,000	$ 890,000	$ 320,000
Yield on Investments	4.08%	3.84%	.24
Certificate valuation	133.6%	132.4%	1.2

Вступайте в члени УНСоюзу!

Провідним стейтом щодо кількости членства є таки Пенсилвенія з 17,514 членами. У 1963 році перше місце займав стейт Ню Йорк, але зберігав його тільки один рік. Він займає знову друге місце з 17.284 членами, а після нього йдуть Ілліной з 10.819, Ню Джерзі з 10.354, Канада з 7.806, Огайо з 7.421, Мишиген з 4.190 і Коннектикат з 3.270.

Поважний поштовх дали нашим організаційним зусиллям деякі особливі події, як ось згадані вже святкування 70-річчя „Свободи" у 1963 році і УНСоюзу в 1964 та серії покращань, змін і додатків до наших родів забезпечення, членських грамот та аплікацій і до наших нових таблиць низьких вкладок. Перший новий плян, що його додано, грамота на акцидентове забезпечення на випадок смерті або в разі каліцтва, (АДД) проголошено 1 вересня 1963. До сьогодні маємо понад 2,000 таких грамот на забезпеченеву висоту понад 10,000.000 долярів.

На день 1-го липня 1965 ми перевели такі більші зміни:

1. прийняли систему нижчих членських вкладок, основаних на таблицях CSO з 1958 р. і встановили знижки вкладок для грамот на суми 3,000 дол. і вище;
2. видали суцільну й легку для вжитку книжку вкладок включно з інструкціями для організаторів;
3. увели змінені й упрощені членські аплікації для департаменту молоді і для дорослих;
4. увели змінені й змодернізовані грамоти;
5. почали видавати дві нові кляси 5-річного і 10-річного термінового забезпечення;
6. піднесли границю віку для подвійної суми забезпечення у клясі ДП з 60 на 65 років;
7. піднесли границі віку і суми забезпечення аплікантів без лікарських оглядин;
8. піднесли границю віку для грамот АДД від 54 до 55 років.

Всі нові зміни, нові роди забезпечення й нові формулярі були перевірені стейтовими департаментами обезпечень, з якими ми зв'язані, і були ними затверджені.

Головну організаційну працю завжди вели і тепер ведуть наші секретарі. Ми далі зосереджували нашу працю по цій лінії і кожне нове зусилля робили у тісному зв'язку з відділами і зборами Окружних комітетів та з веденням секретарських курсів, щоб допомогти відділовим секретарям і іншим у поліпшуванні їхньої організаційної техніки та їхнього знання обезпеченевого діла. Пляновано спеціяльні кампанії, щоб підбадьорити відділи у приєднуванні нових членів, та встановлено різні відзначення, включно з готівковими нагородами і безплатними феріями на Союзівці, щоб заохотити організаторів. А втім, багато відділів були цілком неактивні і число їхніх членів обнизилось.

Виявилось і з кожним роком стає ще більше очевидним, що більшість секретарів й інших відділових урядовців не можуть в нинішніх умовинах використати вповні наш потенціяльний ринок. Тому ми прийняли на повний час праці окремих організаторів, які, в додатку до організування членів, мали за завдання допомагати секретарям і відділовим урядовцям у виконуванні відділових обов'язків, включно з приєднуванням членів. Цей засіб виявився назагал успішний і тому плянуємо збільшувати число таких обласних організаторів у такому темпі, як тільки зможемо дістати відповідних кандидатів.

Щоб скріпити наш організаційний апарат у Канаді, ми встановили становище директора канадійських справ Українського Народного Союзу. Ми прийняли теж там на повний час праці одного обласного організатора і кількох організаторів на частинну працю. Маємо замір збільшити штаб урядовців, затруднених повний час, як тільки можна буде заанґажувати кваліфіковані сили. Наші надії на значний поступ в Канаді надалі оптимістичні, не зважаючи на скромні висліди в останніх чотирьох роках. Більше організаторів, затруднених повний час, які знають асекураційне діло та які ознайомлені з спеціяльними відносинами в Канаді, можуть допомогти нам осягнути кращі вислідн.

Всі наші організаційні зусилля і кампанії знаходили повну пдтримку у постійних оголошеннях і звідомленнях про діяльність УНСоюзу у „Свободі" й англомовному „Українському Тижневику", в інших часописах, зокрема в Канаді, та в радіопрограмах в Торонто, Вінніпеґу, Філядельфії і Шикаґо. Наші відділи, організатори й потенціяльні члени могли користуватися численними брошурами, де описані в обох мовах наші роди забезпечення, та новим виправленим виданням книжечки „Факти про УНС".

У роках 1963 і 1964, для вшанування 70-их роковин „Свободи" й УНСоюзу проголошено спеціяльні кампанії за здобуття нових членів і встановлено для організаторів додаткові нагороди. Медалю отця Грушки встановлено у 1963 році, а на 70-річчя УНСоюзу — Ювілейну відзнаку. Однак ні одна з тих кампаній не осягнула наміченої цілі.

Наші 31 Окружні Комітети продовжували свою корисну й потрібну працю, при чому деякі округи, як Філядельфія, Нюарк, Джерзі Ситі, Клівленд і Дітройт виявили кращий стан. Ми ствердили, що ті комітети назагал краще діють, коли працює обласний організатор, який помагає у здійсненні їхніх програм та активно допомагає секретарям і відділовим урядовцям в їх організаційних зусиллях. Ця ділянка нашої діяльности буде розвиватись, а висліди кращатимуть в залежности від засягу нашої праці.

Постійною проблемою, що стосується наших відділів, є очевидний брак зацікавлення у частини наших молодих членів у місцевій діяльності Союзу. Замало наших молодих чоловіків і жінок є членами відділових управ. Небагато є ознайомлених з засягом діяльности відділів і більшість їх не здають собі справи, що Український Народний Союз може зробити для них, їхніх дітей, їхньої громади. Наша спортова програма і праця новозаснованої комісії для виховних дослідів мають за завдання допомогти направити ці відносини. Діяльність молоді на Союзівці, включно з таборами для дітей, курсами українознавства, спортовими імпрезами та з затрудненням студентів підчас літніх ферій і на вільні дні під кінець тижня допомагають у закріплюванні основ УНСоюзу на довшу мету. У свій час багато одиниць з-посеред тієї молоді — я певний — стане нашими місцевими і крайовими лідерами.

ФІНАНСОВИЙ ДЕПАРТМЕНТ

Історію нашого фінансового росту читається дуже приємно. Прибутки, активи, резерви, як теж виплати забезпечень членам зростали постійно з кожним роком.

Вкладки від членів за чотири роки, кінчаючи 31-го грудня 1965, осягнули суму 9,700.000 дол. і зросли на 1,100.000 дол. у порівнянні з попередніми чотирма роками. Прибутки з інвестицій дали загалом 4,300.000 дол. — у порівнянні з 3,100.000 дол., зиск на 1,200.000 дол.

Наступне порівняння цифер з 1965 року з даними з 1961-го ще яскравіше з'ясовує загальні зиски:

	1965	1961	Зріст
Активи	$ 30,985.000	$ 25,460.000	$ 5,525.000
Бонди	21,190.000	18,990.000	2,200.000
Мортґеджі	8,500,000	5,100.000	3,400.000
Позички членам	480.000	390.000	90.000
Надвишки	7,750.000	6,270.000	1,480.000
Річні вкладки	2,510.000	2,230.000	280.000
Річний дохід з інвестицій	1,210.000	890.000	320.000
Зиск з інвестицій	4.08%	3.84%	24
оцінка грамот	133.6%	132.4%	1.2

Our uninterrupted growth and greater financial gains made it possible to distribute higher benefits to members. Notable is the fact that living members received more than twice the amount paid to beneficiaries of deceased members. In 1964 and 1965 we paid out more endowment payments than death benefits. This is concrete evidence that you don't have to die to receive benefits from the Ukrainian National Association.

The following comparisons of the past two four-year periods show how much more was received by our members and their families in the latter period.

	1962-65	1958-61	Increase
Death Benefits	$ 2,100,000	$ 1,900,000	$ 200,000
Matured Endowments	$ 1,950,000	$ 1,080,000	$ 870,000
Cash Surrenders	$ 650,000	$ 560,000	$ 90,000
Indigent Fund Payments	$ 170,000	$ 150,000	$ 20,000
Dividends	$ 1,040,000	$ 570,000	$ 470,000

To obtain the highest possible returns on our new investments, we continuously kept a sharp vigil on trends in the financial markets and we kept all excess cash fully invested. From time to time, we purchased short term United States government notes and Canadian government notes which were held until satisfactory long term securities or mortgages became available. We continued the practice of purchasing only rated public utility and commercial bonds and we placed mortgage loans only on private homes owned by members, residential properties, national homes, community centers, churches and schools.

Interest yields on bonds purchased during 1962-65 ranged from 4.50% to 5.28% in the United States and 5.59% to 5.94% in Canada. Mortgage interest charges in the United States were 5% on national homes, churches and schools; 5½% on member's private homes; and 6% on apartment houses and all loans to non-members. Additional income totalling over $50,000 was obtained from service fees and discount charges on loans to non-members.

In the past four years we made over 300 mortgage loans totalling — $6,500,000. About $2½ million of this amount was placed on churches, schools and national homes. Our policy has been to encourage the construction of modern and adequate facilities for community use by cooperating closely with committees and groups that come to us for financial assistance. Requests and inquires of this type are increasing and we are hopeful that we will continue to grow in membership and in finances so as to be able to support such projects on a vaster scale.

Our mortgage loans are sound and safe investments because the majority of them were made to our members. We thus not only have excellent investments but we make it possible for many of our people and communities to better their housing and living standards at a lower cost to them. We do have a small number of delinquencies and one Canadian mortgage is in foreclosure. However, we do not anticipate any loss either in principle or interest.

In our bond purchases we concentrated on higher yeilding A rated bonds. Part of our low interest yeilding municipal bonds were sold and the funds reinvested at higher interest rates. It is our intention to dispose of the remainder of such bonds as conditions permit. To make certain that we obtained the best investments available, we remained in constant communications with our banks, bond dealers, and brokers, keeping abreast of daily financial market conditions and seeking all possible advice on what type of securities would best serve our interests.

The cost of operations and administrative expenses from 1961 on continued to push upward. Salaries, employee benefits, commissions, travel, supplies, equipment and maintence costs were higher. The expansion of our full time and part time field organizer staff entailed a substantial outlay for additional salaries and travel expenses. Secretaries courses and advertising expenditures increased. The adoption of new insurance plans, the preparation of the new rate book, the revision of certificate forms, and the new application forms boosted legal and actuarial fees and printing costs.

Our books and records have been audited by the certified public accounting firm of Ernst and Ernst since 1963. This firm was engaged on the recommendation of our Supreme Auditing Committee. The cost of the audit runs slightly over $5,000 per annum. The report of the accountants covering the past three years is part of the Auditing Committee report and is self-explanatory.

The growth and increased volume of our business is bringing about the need for modern high-speed record keeping equipment. We are exploring possible solutions with our actuaries, accountants, bankers, and representatives of equipment manufacturers. Studies have been made and tentative suggestions have been submitted. We are continuing to look into the possibility of contracting out some of our work to our banks who are specialists in high volume record keeping since they may be able to do a better job with their sophisticated computers and other equipment which at this stage of our development are out of our reach from a cost point of view. Last fall we were offered an opportunity to purchase at an attractive price the I.B.M. equipment that we had under lease and this purchase was approved by the Executive Committee.

Certain changes have already been made in our record keeping. We merged the juvenile and adult mortuary funds into one mortuary fund. Our Executive Committee on advice from our actuaries approved a resolution to revise our present multiple insurance fund system and to adopt the so-called one fund system. This means combining the mortuary fund and the administrative expense fund into one life insurance fund. The insurance department of the State of New Jersey, our home state, has approved this change as of January 1, 1966. A resolution will be proposed to the Convention for confirmation of this step that has been taken by the Executive Committee. Operating on the one fund system will give us more flexibility in utilizing our resources for expanding our organizing staff and fraternal activities.

SOYUZIVKA

SOYUZIVKA continues to grow more popular each year. Since 1959 it has been operated on an all-year basis and many members consider it their second home.

The entire property in Kerhonkson, New York comprises approximately 350 acres located on a mountain side overlooking a picturesque valley. The improvements include 8 guest buildings with over 90 modern rooms, 2 Chapels for religious services, 4 buildings for employees, a roof pavilion for outdoor dancing and entertainment, an auditorium that will seat 600 people, and Olympic size swimming pool for guests, a large swimming pool for students and campers, a wading pool for small children, 5 tennis courts, a volley-ball court, and an athletic field for soccer and baseball. Macadam hard-top roads connect all buildings and facilities. The water system, which is under constant inspection by the County Health Department, includes a water tank and concrete reservoir with a half-million gallon capacity and water-mains with fire hydrants for fire fighting.

Наш безперервний ріст і більші фінансові осяги уможливлюють виплату членам більших користей. Відомо, що члени за свого життя дістали вдвоє стільки, як виплачено спадкоємцям померлих членів. У роках 1964 і 1965 ми виплатили більшу суму забезпечення, платну за життя, як по смерті забезпеченого. Це конкретний доказ, що не треба аж вмирати, щоб мати користі від Українського Народного Союзу.

Наступне порівняння останніх двох чотирирічних періодів виказує, наскільки більше дістали наші члени і їхні родини в останньому періоді.

	1962-65	1958-61	Збільшення
Посмертні виплати	$ 2,100.000	$ 1,900.000	$ 200.000
Виплати на вивінувальні грамоти	1,950.000	1,080.000	870.000
Передчасно згрошевлені грамоти	650.000	560.000	90.000
Виплати з Допомогового Фонду	170.000	150.000	2.000
Дивіденди	1,040.000	570.000	470.000

Щоб осягнути якнайвищі звороти з наших інвестицій, ми постійно пильно стежимо за тенденціями на фінансових ринках і всю зайву готівку мали завжди інвестовану. Час до часу ми купували короткотермінові американські й канадійські державні папери, що їх тримали до того часу, аж можна було дістати корисні довготермінові забезпечення або морґеджі. Ми продовжуємо цю практику з набуванням бондів тільки першорядних підприємств громадського користування або торговельних спілок і давали морґеджові позички тільки на приватні доми, власниками яких були наші члени, як також на житлові реальності, народні доми, громадські осередки, церкви і школи.

Зиски з відсотків від бондів, куплених впродовж років 1962-65, сягали від 4.50% до 5.28% в З'єднаних Державах і 5.59% до 5.94% в Канаді. Відсотки від мортґеджів були 5% для народних домів, церков і шкіл; 5½% від приватних домів і 6% від домів з помешканнями на винайм та всіх позичок для не-членів. Додатковий прибуток разом на понад 50.000 дол. осягнено з оплат за канцелярійні послуги та з дисконтових оплат за позички, що їх дістали не-члени.

В останніх чотирьох роках ми видали понад 300 мортґеджових позичок на загальну суму 6,500.000 дол. З цієї суми коло 2,250.000 дол. припало на церкви, школи й народні доми. Нашою політикою було підбадьорювати будову модерних і вигідних домів для громадського вжитку у тісній співпраці з комітетами й групами, які приходили до нас за фінансовою допомогою. Просьби і запити такого рода -- все частіші і сподіваємось, що УНСоюз буде зростати щодо членства і фінансів, щоб могти у ще більшій мірі підтримувати такі проєкти.

Наші мортґеджові позички це здорові і безпечні інвестиції, бо більшість їх пішли для наших членів. Таким чином ми не тільки дістали першорядну інвестицію, але й уможливили багатьом нашим людям і громадам здобути кращі помешкання і підвищити свій добробут — за малу ціну. Маємо невеличке число порушників умов, а в Канаді заборонено користуватись одною морґеджовою позичкою. Однак не припускаємо, щоб ми мали втрату чи щодо даної суми грошей, чи відсотків.

У наших закупнах бондів ми зосередились на бондах, зараховуваних до кляси „А" з найвищим чистим зиском. Частину наших муніципальних бондів, що давали низький чистий зиск, ми продали й інвестували наново фонди на вищий відсоток. Плянуємо позбутися решти низьковідсоткових бондів, якщо дозволять на це обставини. Щоб знати напевне, що ми осягнули найкращу доступну інвестицію, ми були у постійному зв'язку з нашими банками, продавцями бондів й посередниками, втримуючись у курсі щоденних тенденцій на фінансовому ринку і шукаючи всіх можливих порад, якого роду вартісні папери служили б найкраще нашим інтересам.

Кошти операцій і адміністраційних видатків — почавши від 1961 року — постійно зростали. Платні, забезпечення працівників, комісійні виплати, подорожі, прибори, приладдя й адміністрація дому — були щораз вищі. Затруднення штабу організаторів на цілоденний і частинний час праці — потягло за собою поважну витрату додаткових коштів на платні й подорожі. Зросли видатки на секретарські курси й оголошення. Прийняття нових родів забезпечення, приготування нової книжки вкладок, зміна грамот, як також членських аплікацій — підвищили леґальні й фактичні оплати й друкарські кошти.

Наші книжки й рахункові виказн підлягали контролі, яку переводила уповноважена бухгальтерійна фірма „Ернст енд Ернст" від 1963 року. Цю фірму ми заанґажували на доручення нашої Головної Контрольної Комісії. Кошт такої контролі становить річно дещо понад 5,000 дол. Звідомлення бухгальтерів, що охоплює останні три роки, є частиною звідомлення Головної Контрольної Комісії і говорить само за себе.

Зріст і щораз більший засяг наших інтересів породжує вимогу щодо модерного виряду, здатного якнайшвидше все рекордувати. Ми розглядаємось за можливими розв'язками, засягаючи поради наших архіварів, книговодів, банкерів і репрезентантів відповідних фабрик. Переведено студії і передискутовано конкретні пропозиції. Розглядаємось дальше за можливістю договоритися щодо передачі частин нашої праці нашим банкам, які є спеціялістами у зберіганні фін. рекордів високої кляси, бо, може, вони могли б складними рахунковими машинами й іншим вирядом зробити кращу роботу, якої ми не всилі перевести в нинішньому стані нашого розвитку з уваги на надзвичайно високі кошти. Минулої осени запропоновано нам купити за приступну ціну машину Ай-Бі-Ем, що ми її винаймали були, і те купно затвердила наша Екзекутива.

Деякі зміни переведено вже при веденні наших рекордів. Ми об'єднали молодечий і дорослий посмертні фонди в один посмертний фонд. Наша Екзекутива, за порадою забезпеченевих статистиків, схвалила резолюцію, щоб перевірити нашу теперішню систему багатьох забезпеченевих фондів і прийняти так звану систему одного фонду. Це означало об'єднання посмертного і видатково-адміністраційного фондів в один фонд життьового забезпечення. Забезпеченевий департамент стейту Ню Джерзі, нашого матірнього стейту, затвердив цю зміну від 1-го січня 1966. Ми пред'явимо на цій конвенції резолюцію на затвердження цього кроку, що його перевела наша Екзекутива. Оперуючи системою цього одного фонду, зможемо гнучкіше використовувати наші можливості, щоб поширювати наш організаторський штаб і збільшувати нашу братську активність.

СОЮЗІВКА

Союзівка з кожним роком стає популярнішою. Від 1959-го року вона відкрита впродовж цілого року, і численні члени вважають її своїм другим домом.

Ціла посілість в Кергонксоні, Н. И., охоплює приблизно 350 акрів на склоні гори, з якої видко прекрасну долину. Поліпшення охоплюють 8 будинків для гостей із більше як 90 кімнатами, 2 каплиці для релігійних богослужень, 4 будинки для працівників, один павільйон для танків на свіжому повітрі та для дозвілля, авдиторію для 600 осіб, олімпійської величини купальний басейн для гостей, великий басейн для учасників таборів і курсів, неглибокий басейн для дітей, 5 тенісових кортів, волейболовий корт та спортову площу для футболу й бейзболу. Биті дороги лучать всі будинки та всі площі й розвагові місця. Водна система Союзівки є під постійною контролею Повітового Уряду Здоров'я. Вона обіймає водний збірник і бетонові резервуари з пів мільйоном ґальонів води з інсталяціями гідрантів для гашення пожежі.

(Продовження в наступному числі)

ВІСТІ З ТОРОНТА

КУК в ТОРОНТІ ФІРМУЄ ОПЕРУ „ТАРАС БУЛЬБА". Торонтський відділ КУК фірмує підготовку до вистави опери М. Лисенка „Тарас Бульба" в редакції та інструментації Л. Ревуцького і Б. Лятошинського. Виставу опери планується у зв'язку із 75-літтям поселення українців і 100-річчям канадійської федерації. 300 осіб мало б виступати в опері, яка базуватиметься на професійних силах торонтської опери, симфонічної оркестри, хорів і т. п. Якщо КУК поборе різні труднощі, якими вперше чергу є труднощі фінансової натури, то українська спільнота Канади внесе гарну й величну точку у програму загально канадійських святкувань, чим абсолютно причиниться до більшого спопуляризування нашого становища в Канаді. Тому всі наші моральні і матеріяльні ресурси мусимо об'єднати біля КУК, для виконання нашого спільного завдання.

ПРОТИ ПОСТАНОВИ ОПЕРИ „МАЗЕПА". Управа станиці Братства кол. вояків Української Дивізії УНА в Торонті опублікувала в пресі своє становище в справі запланованої вистави опери „Мазепа", яку спонзорувати взявся Союз Українських Канадійських Ветеранів. Становище станиці є абсолютно противне постановці згаданої опери. Подібні становища щодо цього зайняли майже всі комбатантські організації, що входять в склад СУКВ.

З'ЇЗД ОБ'ЄДНАННЯ КОЛ. ВОЯКІВ УПА. В днях 4- і 5-го вересня ц.р. в Торонті відбувся спільний З'їзд станиць кол. вояків УПА Америки і Канади. З'їздом проводила президія в складі: І. Хома — голова, ЗДА; В. Дашко — заступник, Канада; П. Баб'як — секретар, І. Дмитрик — секретар, ЗДА. Доповідь виголосив д-р Прокоп. Першого дня нарад відбувся спільний бенкет в готинниці „Мейфер Інн", в якому участь взяло понад сто осіб, і під час якого відчитано ряд письмових та усних привітів. Особисто З'їзд вітали: М. Лебідь, д-р М. Прокоп, д-р Р. Рахманний, Е. Стахів, С. Яворський, сот. Байда. У З'їзді брали участь представники: КУК, УСС, УНС, Лемківщина, УД-УНА, Т-во Визв. боротьби. На З'їзді обрано нову управу для ЗДА і Канади, яку очолив п. О. Ґереґа із Клівленду ЗДА. В склад Управи увійшли: В. Дашко — містоголова, Торонто; В. Сорочак — містоголова, Шикаґо; М. Ознмко — секретар, Ню Йорк; І. Дмитрик — касир, Ню Йорк; Ю. Котляр — суспільна опіка, Ню Йорк; С. Гула — представник до ОБВУА, Шикаґо; М. Міґус — фін. референт, Торонто; члени: П. Миколенко, І. Хома, Ю. Лопатинський, С. Стендера. Провірна Комісія: В. Гузик, І. Деревянний, С. Рогатинський. Суд Чести: П. Гнатюк, С. Рьобка, П. Потічний.

ПРЕДСІДНИК УНС У ТОРОНТІ. Користаючи із нагоди участи в працях пресової комісії по підготовці Світового Конґресу Українців, що відбувала свої наради 26- і 27-го серпня ц.р. у Гемилтоні, Головний Предсідник УНС п. И. Лисогір відвідав Торонто та в діловій розмові із заступником гол. предсідника і директора канцелярії п. Б. Зоричем і головним радним та головою округи п. В. Дідюком передискутував та полагодив ряд союзових справ та оглянув намічені проєкти на приміщення для канадійської канцелярії. Оглянув околицю Мускови, де мала б бути канадійська „Союзівка".

НОВИЙ СЕКРЕТАР ВІДДІЛУ 312. У зв'язку з тим, що дотеперішній секретар одного із найбільших відділів УНС в Канаді, яким був п. Б. Зорич, перейшов на сталу працю в канадійській канцелярії, як заступник головного предсідника і її директор, обов'язки секретаря цього відділу перебрав мґр Е. Мастикаш, знаний громадський діяч і союзовець. Бажаючи успіху в праці, сподіваємось, що новий секретар із громадським досвідом буде докладати всіх зусиль, щоб відділ зростав ще більше.

УСПІХ УКРАЇНЦІВ НА ФЕСТИВАЛІ ЕТНІЧНИХ ГРУП. Фестиваль етнічних груп, що його влаштовує щорічно під час закінчення Всеканадійської Національної Виставки Рада народнього мистецтва, головою якої є п. Л. Коссар, в цьому році проходив виїмково вдало під знаком великих імпрез і святкувань. Це була свого рода генеральна проба перед виступом у наступному році на святкуваннях сторіччя Канади. Українську групу репрезентували: чоловічий хор „Прометей" і танцювальний ансамбль „Калина", які творили цікаво оформлену мистецьку цілість. Хор гідно репрезентував українське вокальне мистецтво, а ансамбль танці. Багатотисячна авдиторія грімкими і безперервними оплесками нагороджувала українських виконавців. Без перебільшення й самохвальби треба признати, що на тлі різнородної мозаїки різних культур, українці виходили першими.

РАДІОПРОГРАМА „ПРОМЕТЕЙ". Починаючи від перших днів вересня Українська Радіопрограма „Прометей" під керівництвом пані Ж. Менделюк буде передавати свої програми кожної суботи від год. 1-ої по пол з наймогутнішої радіовисильні Торонта CHИИ (50 000 кв.) на хвилях 1540. Радіопрограма „Прометей" від початку свого існування все користувалася популярністю хоч не раз поборювала різні перешкоди технічного порядку. Сподіваємось, що увійшовши на найсильнішу висильню, буде це одна із кращих наших радіопрограм.

КРАЙОВИЙ З'ЇЗД УНО. 8, 9, 10-го жовтня ц.р. відбудеться в Торонті 22-ий Крайовий З'їзд УНО і Братніх Організацій. В нарадах візьмуть участь представники братніх організацій УНО з цілої Канади, гості, як рівнож голова ПУН ред. Олег Штуль - Жданович, який буде почесним гостем та виголосить промову.

В. Дідюк

НА СЛУЖБІ БОГОВІ Й УКРАЇНІ

(Посмертна згадка про о. радника Петра Смика)

18-го червня віддав свою душу Господеві о. радник Петро Смик — один із сеньйорів нашого духовенства в діяспорі, що його ми назвали в короткій посмертній нотатці на сторінках цього часопису — ідеалом душпастиря.

Це не поетична гіпербола, бо такий справді був бл. п. Покійник: в и с окоінтеліґентний, з найкращою теологічною освітою, обдарований численними Божими дарами для праці у Христовому Винограднику — добрим теноровим голосом, красномовством у проповідях, скромністю, любов'ю до людей, а передусім до молоді, прикладною становою чесністю, любов'ю до прадідівського візантійського обряду своєї церкви у своїй найчистішій формі, вірністю ідеалам українського народу, невтомною снагою до праці на громадській ниві, глибоким розумінням обов'язків батька у відношенні до своєї родини, вирозумілістю до своїх парафіян у кількох парафіях на рідній землі і на чужині. На рідній землі ми привикли були бачити священиків нашої церкви як репрезентантів людських чеснот, але і там і тут рідко доводилось бачити таке скупчення тих чеснот в одній особі.

св. п. о. Петро Смик

Варто було бути причасником тих Богослужб, що їх відправляв бл. п. Покійник, бо відправляв він їх із такою набожністю і з такою пошаною до Божого Маєстату, що заставляв кожного учасника вглибитись у цю Божественну Містерію, якій він служив. Тому й не диво, що вже тут на еміґрації багато людей накладали десятки миль дороги, аби тільки почути його відправи і голошене ним Боже Слово.

Перейдім довгим шляхом його трудолюбивого життя і пізнаймо, як виростав цей ідеальний український душпастир:

Народився в Бережанах 12-го липня 1883 року і там же здобув народну і середню освіту. Теологію закінчив у духовній семінарії у Львові 1911 року і вкоротці прийняв свячення із рук Великого Митрополита Андрея. Перед висвяченням оженився із Ростиславою із Кузелів, сестрою відомого науковця проф. Зенона Кузелі, а через неї посвоячився з родом Богдана Лепкого. Душпастирську працю почав у селі Конкольниках, а далі душпастирював в Галичі, Кропивниках, а від 1914 року аж до виїзду на еміґрацію в 1944 році був парохом збірної парафії села Жовчева Рогатинського повіту. В 1927 році Слуга Божий Кир Андрей іменував його почесним крилошанином Львівської Консисторії. На еміґрації у Німеччині душпастирював у таборах українських втікачів у Лібені, Нордгавзені, Фюрті і Мюнхені. По переїзді до Америки в 1951 році не мав приділу до окремої єпархії, але помагав у душпастирстві в Ютиці, Сиракюзах, а продовж останніх 7 років в Едмонтоні в Канаді, де в 1961 році Владика Ніль знову наділив його гідністю почесного к о н систорського радника. Там же і закінчив він свій довгий життєвий шлях, що на ньому 55 років трудився у Христовому Винограднику. П о х о ронений на парафіяльному цвинтарі парафії св. о. Миколая в Шикаґо побіч своєї дружини.

Попри успішне душпастирство бл. п. о. Петро увесь труд свій віддав для українського народу. Вже як гімназійний учень належав до бережанської „Молодої України", що з неї вийшло багато заслужених людей для української культури, а відтак у своїх парафіях був мозком і душею того національного підйому, що довів нас до Визвольних Змагань і створення Української Самостійної Держави. За свою громадську працю під польською окупацією зазнав немало труднощів від окупаційної влади. Тому теж Слуга Божий Кир Андрей дав бл. п. о. Петрові окремий дозвіл опустити парафію, бо знав, що він впаде жертвою другого окупанта — московськ и х большевиків.

Але для цього дозволу була ще й друга причина. Бл. п. о. Смик мав тоді вже велику родину дорослих і так само активних дітей, яких треба було рятувати перед неминучою загладою. Чотирьох синів і одну доню випровадив бл. п. о. Петро в далекий ісход із Рідної Землі: о. Богдана — тепер пароха Ютики з дружиною Володимирою і їхніми трьома дітьми, доню Стефанію, заміжну за о. Володимиром Тарнавським — тепер пароxом Святоюрської церкви в Едмонтоні, д-ра Романа, тепер лікаря в Коал Сіті, Іллиной та двох наймолодших синів — Євгена та Мирона, які віддали своє молоде життя у збройній боротьбі із ворогом, що приневолив о. Петра покинути рідне гніздо і своїх парафіян — один на Брідських полях у рядах Дивізії „Галичина", а другий у рядах УПА. Так котрийсь раз повторилась історія „Синів" Стефаника, але не зломила тоді о. Петра, бо він знав як і дід Максим, за що їм треба було битись.

Б'ються і тепер його діти хоч і не мечем, а Словом Божим і працею для української громади на чужині, а зокрема за душі української молоді. Малощо не всі вони уже у двох ґенераціях є членами Пласту, а отці Богдан і Володимир — пластовими душпастирями.

І тому не диво, що члени Пластової Станиці у Сиракюзах помолились спільно на панахиді в церкві св. Івана Хрестителя за спокій праведної душі о. Петра, а в доказ щирого співчуття для його пластової родини злсжили дол. 50 через „Свободу" на Український Католицький Університет в Римі.

Хай ця згадка члена тої ж Пластової Станиці про бл. п. Покійника буде виразом вдячности всього пластунства за те, що він дав українській спільноті нові ґенерації носіїв ідеї вірности Богові і Україні, а гостинна американська земля хай легкою йому буде.

Д-р Михайло Логаза

„Летючий корабель" в Ню Йорку

Український Н а р о д н и й Дім в Ню Йорку дістав від кількох тижнів нових льокаторів. Вони день-у-день у вечірніх годинах займають дві залі на четвертому поверсі: Мистецьку Студію, або Домівку „Думки". Цікаві це льокатори. Найстарші з них віком ще не переступили 15 років, а наймолодші закінчили 8. Це досить голосна громада, яка нараховує коло 30 членів. Це наш „Молоденький театр".

Всі знають Старий Театр, але про „Молоденький" ще мабуть нікому не приходилося чути. Бо дійсно ніхто їх так не називає, ані не вважає за таку цю групу їх мистецький керівник — пані Лідія Крушельницька.

Цю назву надала я їм з власної ініціятиви, приглядаючись часто їх праці. І хто знає, чи цей гурток нашої дітвори не здобуде собі права на цю назву. Я вже від літ обсервую Діточу Студію Мистецького Слова, ще коли її провадила п. Олімпія Добровольська і також тепер під проводом п. Лідії Крушельницької. І я завжди з подивом дивлюся, скільки добрий педагог може викресати з дитини. А в цій групі є безперечно різні діти: більше і менше здібні, обдаровані більш як пересічним талантом.

Але лишім це. Тут буде мати рішальний голос наша громада на прем'єрі „Летючого корабля" 30-го жовтня.

Я лише постараюся запізнати вас сьогодні з працею п. Лідії Крушельницької і її „артистів".

Автором „Летючого корабля" є Анатолій Шиян. Пролог до нього написала п. Ірена Шумилович - Шуварська. Сюжет казки цікавий і патріотичний. Акція відбувається в лісовім царстві князя Лісограя. Його дві доньки Лілея і Мурза допомагають двом лицарям. Лілея Правді, Мурза Кривді. Протилежним типом до доброго Лісограя є баба Людоїдка, яка поневолює Лілею і є ворогом всього доброго і позитивного. Але як в кожній казці, добро і правда перемагають і на „Летючому кораблі" з неволі вертаються Лілея і Правда до своєї батьківщини.

Музика в оформленню проф. Ігора Соневицького і танки під проводом п. Роми Прийми - Богачевської вносять багато чару до цілої постановки.

А молодий мистець п. Тарас Гірняк працює над декораціями.

Ще кілька слів про строї. Виконання їх спочиває в руках мам „артистів", ідея п. Лідії Крушельницької. Строї будуть казкові. Легкі матеріяли, багацтво кольорів. Лише кроєм вони будуть нагадувати нашу народну гуцульську і козацьку ношу.

Годиться ще сказати дещо про поодиноких виконавців. Вік їх я вже зрадила. Прізвища їх довідаєтеся з програмок. Всі вони знайшлися в Студії Мистецького Слова з метою краще опанувати і вивчити українську мову. На зразках кращої української літератури вони вчаться розуміти красу слова і уміння відтворити його. Всі ті діти є членами українських молодечих організацій, більшість з них вчиться грати на якихсь музичних інструментах, або ходять на лекції балету, багато з них є членами „Малої Думки" і всі є добрими учнями в школах Українознавства. Деякі з них знайдуться на сцені перший раз, деякі вже брали участь в різних інсценізаціях під проводом п. Олімпії Добровольської, деклямували на різних академіях тощо. Але всі вони разом люблять виступати і дуже поважно ставляться до свого театрального дебюту.

Тому думаю, що вся українська громада Нюйоркської метрополії і околиці з ентузіязмом привітає наших молоденьких „артистів" і своєю численною присутністю на виставі 30-го жовтня заохотить їх до дальшої праці.

Ніна І.

Знайомі і Друзі з Лос Анджелес переслали на руки дружини п-ні Ольги Маланяк пожертви на пам'ятник - хрест

бл. п. Антона Маланяка

Анастазія Мордус	$10.00
О. і М. Гаци	10.00
М. Кізима	10.00
А. і В. Прокоповичі	25.00
О. Зозуля	10.00
Е. і Н. Маланчуки	10.00
Осип Любецький	10.00
Г. і С. Шумні	10.00
Д-р Пруць	5.00
П. і А. Жуки	5.00
М. і Н. Новаки	5.00
С. і М. Гроди	3.00
Василь Шкраба	5.00
Д-р і Катя Віхтинські	10.00
Володимир Романюк	5.00
Леонід Романюк	5.00
Ольга Пайда	10.00
Анна Наконечна	10.00
І. і В. Сіяки	5.00
Анна і Марія Пашківські	5.00
Іван Денко	25.00
Аркадій Муляк	150.00
Майк Мазуркі	5.00
Роман Кульчицький з родиною	25.00
Дмитро Якубенко	5.00
А. Винницька і І. М. Полотняники	10.00

ЄГИПЕТСЬКА ПРЕСА ОСКАРЖУЄ САВДІ АРАБІЮ І ЙОРДАНІЮ, що вони наспілку з американською Центральною Розвідчою Агенцією „змовляються" проти лівого режиму в Сирії, пляплюючи усунути його в державному перевороті та настановити уряд, прихильний „західнім імперіялістам". В Сирії і Ємені існують уряди, які насправді підлягають єгипетському президентові Насерові.

ЯПОНІЯ ВИСТРІЛИЛА СВОГО ПЕРШОГО ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МІНІЯТУРНОГО ШТУЧНОГО САТЕЛІТА вагою тільки 57 фунтів. Проте чотириступнева ракета розірвалась перед своїм четвертим ступнем. На грудень японці плянують другу спробу з 154-фунтовим сателітом, що його має перенести в космічний простір 5-ступнева ракета, довжиною 70.49 стіп і вагою 34 тони. Експерименти переводить університет в Токіо.

117-ЧЛЕННА КОНСТИТУАНТА В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ РОЗПОЧАЛА свої наради. На її першому засіданні голова військової хунти, що є там при владі, заявив, що військовий уряд Нґуєна Као Кі буде стояти з конституантою у тісному зв'язку у ділі складення нової конституції для країни та буде інформувати конституанту про біжучу політику уряду.

ЕСПАНСЬКИЙ УРЯД ВІДКЛАВ ДО КІНЦЯ РОКУ проголошення його становища в справі устрою Еспанії. Формально, за конституцією, Еспанія є монархією, але фактично від 30-ох років це авторитарна держава з диктаторською владою голови держави, генерала Франсіска Франка, який створив монопольну партію Фаланґи, як підбудову режиму. З уваги на пізній вік генерала Франка треба унормувати справу наслідства влади — але в цій справі є такі розбіжності в самому уряді і в оточенні Франка, що покищо було неможливо осягнути будь-яке одностайне рішення.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в четвер, 29-го вересня 1966 р. упокоїлася в Бозі

НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА, МАМА І БАБУНЯ

бл. п. МАРІЯ КОХАНЕВИЧ

ПАРАСТАС в СУБОТУ, 1-го жовтня, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в ПОНЕДІЛОК, 3-го жовтня ц.р. до церкви св. Юра, а після Служби Божої на цвинтар св. Реймонда в Бронкс, Н.Й.

В глибокому смутку:
Чоловік — ГРИГОРІЙ
Сини — МИХАЙЛО і ВАСИЛЬ
Донька — ЕСТЕЛА
і двох внуків.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **ВАСИЛЯ СОЛТІВСЬКОГО**

на Український Католицький Університет в Римі складають:

Іван Мудрий з родиною, Озон Парк, Ню Йорк	$25.00
Осип Косаревич з родиною, Монтреаль, Канада	$20.00

З волі Господньої відійшов від нас у Вічність дня 31-го липня 1966 року у Филаделфії

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ і БАТЬКО

бл. п. Інж. НЕСТОР ГОРАЄЦЬКИЙ

на 43-му році свого життя.

Похорони відбулися 5-го серпня 1966 р. у Филаделфії.

ПОДЯКА

У тяжкі дні безмежного горя, під час кількох місяців невиліковної недуги і після смерти мого Найдорожчого Мужа і Батька наших малих дітей — я зазнала багато серця, розради, помочі та різних прислуг від моєї ближчої і дальшої родини, від нашої парохії, різних товариств, приятелів мого Мужа і наших спільних Знайомих, в тому числі дирекції інженерської фірми, де мій Муж працював, та Колеґів Його по праці.

Почуваючися до довгу вдячности, складаю отсим мою щиру подяку:

Впр. о. сов. В. Головінському, пароxові церкви Христа Царя у Филаделфії-Найставні — за відвідування мого недужого Мужа в шпиталі перед операцією і за уділення Йому Найсв. Тайн перед смертю, за провід у всіх похоронних Відправах — у похоронному заведенні, в парохіяльній церкві і на цвинтарі Факс Чейс, та за прощальне слово після Заупокійної св. Літургії.

Впр. і Веч. Отцям Ю. Слоньському за сослуження в усіх похоронних Відправах, Л. Гузарові, В. Букові і Захарієвичові за сослуження в Панахидах.

Вп. Панові Льонгінові Маркову за похоронні співи під час усіх Відправ, а Вп. Панові Юрієві Гаврилову й Смелянові Татунчакові за згуртування співаків і провід хоровим співом під час Панахиди в похоронному заведенні.

Вп. Панові інж. М. Борецькому за прощальне слово після Панахиди від імені очолюваного ним Т-ва Українських Інженерів у Филаделфії.

Вп. Панові Й. Гайвасові за прощальне слово над могилою від Родини.

Всім тим, що жертвували Служби Божі за спокій душі Покійного, що склали вінки і квіти на його домовину, а в тому числі висилковому бюрові інж. Стойкевича і Т. Гриціва, що замість квітів вислало цінний пакунок на адресу Мами Покійного до Добромиля, а також тим всім, що склали жертви на добродійні цілі в пам'ять мого Мужа.

Редакціям наших часописів за поміщення повідомлень про смерть і посмертних згадок, а Приятелям Покійного за їх написання. Т-ву Українських Інженерів у Филаделфії за влаштування жалібних сходин на пошану пам'яті Покійного колеги по професії.

Приятелям мого Мужа, які несли труну з Тлінними Останками мого Покійного Мужа.

Всім Приятелям мого Мужа і нашим спільним Знайомим, які в тій чи іншій формі виявили мені і моїй найближчій Родині своє співчуття.

Сердечно дякую всім тим, що відвідували мого Найдорожчого Мужа в часі Його недуги, в шпиталі чи дома, приносячи Йому проміньчики надії і віри у видужання, підтримуючи Його й мене на дусі в днях і годинах надзвичайних тривог душевних і невгасимого болю. Зокрема дякую Пані С. Демчишин, яка не відступала від мене впродовж цілого дня, в якому відбулася важка й складна операція, а Пані Л. Зепевич за цю велику прислугу, що не покидали мене впродовж останніх трьох ночей і останнього дня до хвилини, коли смерть скосила рештки життя мого Мужа, помагаючи мені в усьому і облегшуючи мені несення страшного тягару трагедії і горя.

Дякую Вп. Панам Докторам — Емілеві Гарасимові і Миколі Войтовичеві за дбайливу опіку в часі недуги мого Мужа, а Докторові Р. Грофові за переведення операції.

Дякую похоронному заведенню Панства Насевичів при вул. Тейбор Ровд за дбайливе переведення похорону.

Дякую всім Родинам і поодиноким Паням, які заопікувалися моїми дрібними дітьми в час, коли ні я, ні мої Родичі не були в силі цього зробити. Дякую також тим Паням, які приготовили перекуску після похорону.

Складаю загальну сердечну подяку всім, що взяли таку численну участь у Панахиді в похоронному заведенні, в Заупокійній св. Літургії у парохіяльній церкві та в кінцевих похоронних Обрядах і Відправах на катедральному цвинтарі, віддаючи цим останню прислугу мому Найдорожчому Мужеві і Батькові наших дітей.

Хай Господь наділить щедрими ласками всіх названих і неназваних тут Осіб за всю поміч, потіху і моральну підтримку, якої я від них зазнала в час, коли на мене і на мою найближчу Родину впав страшний удар долі і тягар безмежного болю і турбот.

Філядельфія, 23-го вересня, 1966 року.

ОКСАНА ГОРАЄЦЬКА з дітьми.

Товариство Українських Інженерів...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тицю квітів його дружині пані Оксані Рак, за співпрацю з чоловіком для добра українського спорту.

Виступив також з промовою на цій вечері ректор Духовної Семінарії св. Володимира у Роблині, Ман., о. ігумен Нестор Годований, Ч.Н.І., який розповів приявним про брак покликань до священничого стану серед українців католиків та закликав усіх допомогти українській католицькій Церкві у цій важливій для української Церкви і народу справі. Він теж поінформував приявних про збіркову кампанію, що її проводить він на ту ціль з доручення Митрополита Кир Максима, подаючи до відома, що лише самі лікарі Нюарку і околиці склали вже понад 60 тисяч долярів. Від Товариства Українських Лікарів склав привітання на вечері д-р Володимир Ленець.

Після вечері відбувся мистецький вечір, в якому виступали: арх. Любомир Калинич, як конферансіє і соліст-співак із власним супроводом на гітарі, співачка з Міннеаполісу Зоя Семенець при фортепіяновому супроводі Христі Карпевич, та з веселими скечами і монологами інж. Лев Яцкевич, інж. Олександер Солтисик і Лев Майстренко, який з великим хистом гумориста розказав про свою поїздку по Совєтському Союзі.

В неділю взяли участь інженери та члени КЛК у ранньому Богослуженні, що його відправив парох української католицької церкви в Кергонксоні о. Любомир Гузар та в спільному обіді, після якого учасники цієї успішної зустрічі роз'їхалися домів.

Монтреальська Округа Відділів УНС при праці

21-го вересня відбулося засідання екзекутиви Монтреальського Окружного Комітету відділів УНСоюзу у повному його складі. Голова Окружного Комітету і головний радний п. Дмитро Попадинець зреферував ним випрацьований плян праці на друге півріччя 1966 р. з узглядненням всіх труднощів і можливостей поодиноких відділів. Плян цей докладно розглянули члени екзекутиви враз з окружним організатором п. Остапом Скврирським і для ширшого обговорення всіх справ, що відносяться до організаційної праці, вирішено скликати Окружні Збори. Для реалізації цього пляну має бути посилена праця управ, а передусім секретарів відділів, а кожномісячна сторінка у Монтреальському Інформаторі буде подавати нові відомості про відділи, їх працю і організаційні досягнення. Розпочинається посилена акція приєднання нових членів УНСоюзу. Намічено відзначення 50-ліття УНСоюзу в Канаді, получене із 60-літтям „Самопомочі", одного з Відділів УНС у Монтреалі, який досі існував як самостійне допомогово - забезпечене товариство, а в 1965 р. увійшов у систему УНСоюзу.

Обговорено також посилення організаційної праці в Оттаві, де головою відділу УНС є п Микола Світуха і секретарем п. Лідія Шульгин.

Н. Н.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В 173-ім числі „Свободи" з 17-го вересня надруковано спогад під заголовком „В першу річницю з дня смерти д-ра Я. Сушкова" без підпису автора. Сталося це під час ломки сторінки, коли випав рядок із підписом автора. Тут спростовуємо цей недогляд і подаємо, що автором цього спогаду є д-р Іларіон Калиневич.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 9-го ЖОВТНЯ 1966 р.

ТОЛІДО, Огайо. — Місячні збори Б-ва св. о. Николая, Відд. 167, о год. 2-ій по пол. в залі св. Михаїла, 2824 Лагриндж вул. Проситься членів прибути на збори. — Ів. Вельган, секр.

МОНЕССЕН, Па. — Місячні збори Відд. 338 о год. 1-ій по пол. в Українській Залі при 2-ій вул. і 213 Скунмейкер Евню. Проситься членів прийти і заплатити свої вкладки, а довгуючих вирівняти довги. — Павло Янковський, предс., Мик. Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі на Вест 14-та вул. — Гр. Степанек, предс., Гр. Кісіль, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. — Управа.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запорізька Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. — Ю. Кушнір, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Прес. Богородиці — 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу, 292 Гудсон Аве. Проситься членство прибути, а довжників вирівняти свої довги. — Марія Філяс, предсідник, Катерина Ярославська, кас., С. Гунька, секр.

СУБОТА, 15-го ЖОВТНЯ 1966 р.

ШИКАГО, Ілл. З огляду на те, що 8-го жовтня відбудеться Братська Забава, збори Відділу св. Петра і Павла о год. 7:30 веч. в Союзі. Проситься всіх членів та гостей прибути ласкаво на цю осінню забаву. Залеглим членам слід чимскоріше вирівняти свої довги. — П. Гут, предс., І. Мелінишин, секр.

Посмертні згадки

ІВАН ЯЦУСЬ, член Т-ва „Українська Січ", 170 Відд. УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 24 вересня 1966 року, проживши 72 роки. Народився в селі Глодки, Тернопільської обл. Частину свого життя перебув в Тернополі як купець і промисловець. В часі Визвольних Змагань був підстаршиною УСС і УГА, про які з любов'ю згадував та з приємністю оповідав тим, які їх не бачили. В тому патріотичному дусі, разом зі своєю дружиною, виховав своїх трьох синів Мирослава, Осипа й Юрія та дочку Софію, яких зараз залишив в глибокому смутку, залишив також маленьких вісім внучків. Похорон відбувся 27-го вересня ц.р. з похоронного заведення Литвин і Литвин до укр. кат. церкви св. Володимира в Елізабет, Н.Дж. (де останньо Покійний проживав із своєю родиною), а відтак на цвинтар Еверґрін в Ню Джерзі.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Дидик, секр.

МИКОЛА МРИКАЛО, довголітній член 129 Відд. УНС, ветеран 1-ої Св. Війни, помер 17-го вересня 1966 р. Полишив у смутку дружину Софію, доньки Дороту Рул і Мерилин Ельку та 7 внуків. Похорон відбувся 21-го вересня ц.р. з пох. заведення до рим.-кат. церкви у Вайтетон, відтак на цвинтар Маунт Ст. Мері.

Вічна Йому Пам'ять!
Вм. Барон, секр.

ІВАН АНДРИЦ, член Б-тва св. Михаїла, Відд. 235 УНС в Росфорд, Огайо, упокоївся в Бозі 27-го серпня 1966 р. на 66 році життя. Покійний народився в селі Босько, пов. Сянік, Зах. Україна. Полишив дружину Емілію, синів Івана і Йосифа, дочку Іванну і 9 внуків. Похорон відбувся в середу, 31-го серпня ц.р. з укр. кат. церкви на цвинтар Кальварія в Толідо, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Бобер, секр.

ТАРЗАН, ч. 5696. Буйвіл в сильці!

TARZAN DROPPED TO THE GROUND AND RAN, HOPING TO LURE HIS PREY.
DICK VAN BUREN JOHN CELARDO
AS THE THUNDERING BUFFALO DREW CLOSER, HE DEFTLY LEAPED THROUGH HIS LASSO--
AND, WHEN THE MASSIVE BEAST TRIED TO FOLLOW, IT BECAME HELPLESSLY ENSNARED!
11-5-5096

Тарзан скочив на землю і побіг, щоб тримати свою здобич.

Коли ричачи, буйвіл зближався, Тарзан спритно скочив через аркан...

І тоді, масивна бестія пробувала зробити те саме та безпорадно спіймалася в сильку!